

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ¹⁾

z dnia

2012 r.

w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach²⁾

Na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 1 – 5, 7 i 8 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. Nr 30, poz. 151, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1
Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe wymagania w stosunku do jednostek przeprowadzających egzaminy państwowe dotyczące wyposażenia, warunków lokalowych oraz placu manewrowego;
- 2) szczegółowy program kursu kwalifikacyjnego;
- 3) ramowy program 3-dniowych warsztatów doskonalenia zawodowego dla egzaminatorów;
- 4) warunki i tryb:
  - a) przeprowadzania egzaminu państwowego oraz wzory stosowanych dokumentów,
  - b) przeprowadzania kursu kwalifikacyjnego oraz wzory stosowanych dokumentów,
  - c) postępowania z dokumentami dotyczącymi osób przystępujących do egzaminu państwowego,
  - d) prowadzenia dokumentacji przez wojewódzki ośrodek ruchu drogowego;
- 5) szczegółowe warunki i zakres egzaminu, o którym mowa w art. 58 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami;
- 6) wzór i sposób nadawania numeru ewidencyjnego egzaminatora;
- 7) wzór legitymacji i pieczęci imiennej egzaminatora.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami;
- 2) pozwoleniu – rozumie się przez to pozwolenie na kierowanie tramwajem, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy;
- 3) ośrodka egzaminowania – rozumie się przez to wojewódzki ośrodek ruchu drogowego, o którym mowa w art. 56 ustawy;

---

¹⁾ Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej kieruje działem administracji rządowej – transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (Dz. U. Nr 248, poz. 1494).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża postanowienia dyrektywy 2006/126/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie praw jazdy (przekształcenie) (Dz. Urz. UE L 403 z 30.12.2006, str. 18).

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. Nr 92, poz. 530, Nr 106, poz. 622, Nr 205, poz. 1210, Nr 227, poz. 1367 i Nr 244, poz. 1454 oraz z 2012 r. poz. 113 i 472

- 4) dyrektorze – rozumie się przez to osobę, o której mowa w art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.⁴⁾);
- 5) osobie egzaminowanej – rozumie się przez to osoby, o których mowa w art. 49 ust. 1 ustawy;
- 6) egzaminatorach – rozumie się przez to osoby, o których mowa w art. 58 ust. 1 ustawy, oraz kandydatów na egzaminatorów, o których mowa w art. 55 ust. 3 i art. 61 ust. 3 pkt 3 ustawy;
- 7) egzaminie weryfikacyjnym – rozumie się przez to egzamin, o którym mowa w art. 58 ust. 1 pkt 7 ustawy;
- 8) pojazdach egzaminacyjnych – rozumie się przez to pojazdy przeznaczone do przeprowadzania części praktycznej egzaminu państwowego, o których mowa w art. 53 oraz art. 54 ust. 5 ustawy;
- 9) pojeździe z automatyczną skrzynią biegów – rozumie się przez to pojazd, w którym nie ma pedału sprzęgła, a w przypadku motorowerów i motocykli – ręcznej dźwigni sprzęgła;
- 10) profilu kandydata na kierowcę – rozumie się przez to profil, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy;
- 11) systemie teleinformatycznym ośrodka egzaminowania – rozumie się przez to jednolity dla wszystkich wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego system teleinformatyczny w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.⁵⁾) zintegrowany z systemem teleinformatycznym, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy;
- 12) administratorze – rozumie się przez to osobę zatrudnioną w ośrodku egzaminowania, która prowadzi obsługę systemu teleinformatycznego ośrodka egzaminowania;
- 13) operatorze – rozumie się przez to osobę zatrudnioną w ośrodku egzaminowania, uprawnioną do korzystania z systemu teleinformatycznego ośrodka egzaminowania;
- 14) numerze PESEL – rozumie się przez to numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności, o którym mowa w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. Nr 217, poz. 1427, z późn. zm.⁶⁾).

Rozdział 2

Ośrodki egzaminowania

§ 3. Ośrodek egzaminowania powinien posiadać:

- 1) co najmniej:
  - a) pomieszczenie do przechowywania dokumentacji w postaci elektronicznej lub papierowej związanej z przeprowadzaniem egzaminów państwowych,

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 109, poz. 925, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1486 i Nr 180, poz. 1494 i 1497, z 2006 r. Nr 17, poz. 141, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 190, poz. 1400, Nr 191, poz. 1410 i Nr 235, poz. 1701, z 2007 r. Nr 52, poz. 343, Nr 57, poz. 381, Nr 99, poz. 661, Nr 123, poz. 845 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 37, poz. 214, Nr 100, poz. 649, Nr 163, poz. 1015, Nr 209, poz. 1320, Nr 220, poz. 1411 i 1426, Nr 223, poz. 1461 i 1462 i Nr 234, poz. 1573 i 1574, z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 18, poz. 97, Nr 79, poz. 663, Nr 91, poz. 739, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 802 i 803, Nr 98, poz. 817 i Nr 168, poz. 1323, z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 43, poz. 246, Nr 122, poz. 827, Nr 151, poz. 1013, Nr 152, poz. 1018, Nr 182, poz. 1228, Nr 219, poz. 1443, Nr 225, poz. 1466 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 30, poz. 151, Nr 92, poz. 530, Nr 102, poz. 585, Nr 106, poz. 622, Nr 171, poz. 1016, Nr 204, poz. 1195, Nr 205, poz. 1210, Nr 208, poz. 1240 i 1241, Nr 222, poz. 1321, Nr 227, poz. 1367, Nr 244, poz. 1454, Nr 291, poz. 1707 oraz z 2012 r. poz. 113 i 472.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 12, poz. 65 i Nr 73, poz. 501, z 2008 r. Nr 127, poz. 817, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 167, poz. 1131 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654, Nr 185, poz. 1092 i Nr 204, poz. 1195.

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 239, poz. 1593, z 2011 r. Nr 133, poz. 768, Nr 204, poz. 1195 i Nr 288, poz. 1689 oraz 2012 r. poz. 161.

- b) pomieszczenie przeznaczone do zapisywania osób na egzamin państwowy i administrowania danymi,
  - c) pomieszczenie dla egzaminatorów,
  - d) salę przeznaczoną do przeprowadzania części teoretycznej egzaminu państwowego,
  - e) pomieszczenie stanowiące poczekalnię dla osób oczekujących na egzamin państwowy,
  - f) toaletę zlokalizowaną w pobliżu sali do przeprowadzania części teoretycznej egzaminu państwowego;
- 2) plac manewrowy przeznaczony do sprawdzania umiejętności wykonywania zadań wchodzących w skład części praktycznej egzaminu państwowego;
  - 3) pojazdy egzaminacyjne w liczbie umożliwiającej obsługę zaplanowanych egzaminów państwowych;
  - 4) system teleinformatyczny ośrodka egzaminowania umożliwiający obsługę oraz przeprowadzenie egzaminu państwowego z wykorzystaniem komputerowego urządzenia egzaminacyjnego oraz zapewniający co najmniej:
    - a) przeprowadzenie egzaminu państwowego zgodnie z zasadami określonymi w art. 51 ust. 2 pkt 1 ustawy,
    - b) ewidencję osób przystępujących do egzaminu państwowego,
    - c) analizę wyników egzaminów państwowych oraz generowanie informacji statystycznych, o których mowa w § 37,
    - d) przekazywanie informacji o wyniku egzaminu państwowego do właściwego organu wydającego prawo jazdy lub pozwolenie w postaci aktualizacji profilu kandydata na kierowcę udostępnionego w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy, o dane dotyczące wyniku egzaminu państwowego,
    - e) rejestrację zgłoszeń dokonanych na podstawie art. 63 ust. 6 ustawy,
    - f) możliwość zastosowania zakazu przeprowadzania egzaminu państwowego dla osób, o których mowa w art. 57 ustawy,
    - g) możliwość nadania przez dyrektora odpowiednich uprawnień administratorowi,
    - h) możliwość nadania przez dyrektora odpowiednich uprawnień operatorom wprowadzającym dane do systemu teleinformatycznego ośrodka egzaminowania,
    - i) możliwość dostępu do zgromadzonych danych z wykorzystaniem przyznawanych przez dyrektora, administratorowi i operatorom, haseł i indywidualnych kluczy cyfrowych. Przyznane hasła i indywidualne klucze cyfrowe stanowią tajemnicę prawnie chronioną.
- § 4.** 1. Sala przeznaczona do przeprowadzania części teoretycznej egzaminu państwowego powinna być:
- 1) oświetlona, ogrzewana i przewietrzana;
  - 2) oznaczona informacją „Sala egzaminacyjna”;
  - 3) odizolowana od innych pomieszczeń;
  - 4) wyposażona:
    - a) w oddzielne miejsce lub stanowisko do pracy dla egzaminatora,
    - b) w oddzielne miejsce lub stanowisko dla każdej osoby egzaminowanej,
    - c) w komputerowe urządzenie egzaminacyjne dla każdej osoby egzaminowanej.
  2. W sali egzaminacyjnej, w czasie trwania egzaminu, nie mogą znajdować się plansze lub inne przedmioty mogące stanowić pomoc dla osoby egzaminowanej.
- § 5.** Plac manewrowy przeznaczony do sprawdzania umiejętności wykonywania zadań wchodzących w skład części praktycznej egzaminu państwowego powinien:
- 1) być zlokalizowany możliwie blisko ośrodka egzaminowania;

- 2) być wyłączony z ruchu dla pojazdów innych niż pojazdy egzaminacyjne i pojazdów wykorzystywanych przez ośrodek egzaminowania do prowadzenia szkoleń, o których mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874, z późn. zm.⁷⁾) oraz w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 227, poz. 1367 i Nr 244, poz. 1454) dotyczy godzin, w których są przeprowadzane egzaminy państwowe;
  - 3) być odgradzony od pozostałej części ośrodka egzaminowania;
  - 4) mieć nawierzchnię asfaltową, betonową albo kostkową;
  - 5) umożliwiać, poprzez trwałe wyznaczenie odpowiednich stanowisk, wykonanie każdego z zadań egzaminacyjnych przewidzianych do wykonania na placu manewrowym na egzaminie państwowym.
- § 6.** Plac manewrowy przeznaczony do sprawdzenia umiejętności wykonywania zadań wchodzących w skład części praktycznej egzaminu państwowego w zakresie pozwolenia, powinien być wyposażony w sieć trakcyjną i torowisko umożliwiające realizację zadań wchodzących w skład tej części egzaminu.
- § 7.** 1. Urządzenie, o którym mowa w art. 54 ust. 1 ustawy, powinno:
- 1) rejestrować co najmniej obraz widoczny do przodu przez przednią szybę pojazdu egzaminacyjnego (kamera o kącie widzenia 45° lub więcej); obraz zapisywany zawiera opis składający się z daty, godziny przeprowadzanego egzaminu oraz numeru rejestracyjnego pojazdu egzaminacyjnego; w przypadku braku możliwości umieszczenia numeru rejestracyjnego pojazdu dopuszcza się podanie przez egzaminatora numeru rejestracyjnego ustnie przed rozpoczęciem egzaminu;
  - 2) rejestrować dźwięk w pojeździe równoległe z rejestracją obrazu;
  - 3) uniemożliwiać ingerencję w zapis na informatycznym nośniku danych;
  - 4) być uruchamiane i zatrzymywane bez ingerencji egzaminatora w proces rejestracji;
  - 5) zapewniać egzaminatorowi podgląd obrazu rejestrowanego na informatycznym nośniku danych, tak aby w trakcie trwania części praktycznej egzaminu państwowego miał możliwość sprawdzenia, czy nie nastąpiła awaria urządzenia powodująca brak możliwości nagrywania przebiegu tej części egzaminu.
2. Zarejestrowany obraz i dźwięk przechowuje się w ośrodku egzaminowania na odpowiednich informatycznych nośnikach danych, w pomieszczeniu zabezpieczonym przed dostępem osób nieupoważnionych.
  3. Zarejestrowany przebieg części praktycznej egzaminu państwowego mogą przeglądać wyłącznie:
    - 1) dyrektor lub osoba przez niego upoważniona;
    - 2) osoba, o której mowa w art. 69 ust. 4 ustawy;
    - 3) osoba egzaminowana lub jej pełnomocnik oraz egzaminator, który przeprowadził ten egzamin – w przypadku złożenia skargi na sposób przeprowadzenia egzaminu;
    - 4) egzaminator, który przeprowadził ten egzamin – w przypadku wszczęcia postępowania wyjaśniającego dotyczącego oceny przeprowadzonej części praktycznej egzaminu państwowego lub sposobu jego przeprowadzenia.
  4. Jeżeli przebieg części praktycznej egzaminu państwowego nie został zarejestrowany z powodu awarii urządzenia nagrywającego jego przebieg, dyrektor:
    - 1) informuje o tym fakcie właściwego marszałka województwa w celu sprawdzenia, czy nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy, lub

---

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 176, poz. 1238 i Nr 192, poz. 1381, z 2008 r. Nr 218, poz. 1391, Nr 227, poz. 1505 i Nr 234, poz. 1574, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 31, poz. 206, Nr 86, poz. 720 i Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 43, poz. 246, Nr 164, poz. 1107, Nr 225, poz. 1466, Nr 247, poz. 1652 i Nr 249, poz. 1656 oraz z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 30, poz. 151, Nr 48, poz. 247, Nr 92, poz. 530, Nr 106, poz. 622, Nr 134, poz. 780, Nr 159, poz. 945, Nr 168, poz. 1005, Nr 227, poz. 1367 i Nr 244, poz. 1454.

- 2) występuje do właściwego marszałka województwa z wnioskiem, o którym mowa w art. 72 ust. 2 pkt 2 ustawy, jeżeli stwierdzi, że zaistniały przesłanki, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy.
- § 8.** Ośrodek egzaminowania prowadzi ewidencję osób egzaminowanych, wyników egzaminów i protokołów egzaminacyjnych, korzystając z systemu teleinformatycznego ośrodka egzaminowania.

Rozdział 3

Egzamin państwowy

- § 9.** Osoby egzaminowane ubiegające się o uprawnienie do kierowania pojazdem w zakresie:
- 1) prawa jazdy kategorii B+E, C1+E, C+E, D1+E lub D+E,
  - 2) prawa jazdy kategorii A, jeżeli posiadają odpowiednio prawo jazdy kategorii A1 lub A2 lub potwierdzenie uzyskania pozytywnego wyniku egzaminu państwowego w zakresie tych kategorii prawa jazdy,
  - 3) prawa jazdy kategorii A2, B, C lub D, jeżeli posiadają odpowiednio prawo jazdy kategorii A1, B1, C1 lub D1 lub potwierdzenie uzyskania pozytywnego wyniku egzaminu państwowego w zakresie tych kategorii prawa jazdy,
  - 4) prawa jazdy kategorii AM, A1, A2, A, B1, B, C1, C, D1 lub D, jeżeli posiadają wydane prawo jazdy kategorii AM, A1, A2, A, B1, B, C1, C, D1 lub D z ograniczeniem do prowadzenia pojazdów wyłącznie z automatyczną skrzynią biegów,
  - 5) w zakresie, o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy, jeżeli posiadają prawo jazdy kategorii B lub potwierdzenie uzyskania pozytywnego wyniku egzaminu państwowego w zakresie tej kategorii prawa jazdy
- uznaje się za posiadające pozytywny wynik części teoretycznej egzaminu państwowego.
- § 10.** 1. Przed przystąpieniem do egzaminu państwowego osoba egzaminowana informuje ośrodek egzaminowania o numerze identyfikującym profil kandydata na kierowcę umieszczonym w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy, oraz składa odpowiednio:
- 1) dowód uiszczenia opłaty za egzamin;
  - 2) wniosek, o którym mowa w art. 54 ust. 6 ustawy;
  - 3) wniosek, o którym mowa w art. 55 ust. 1 ustawy, z podaniem imienia i nazwiska oraz numeru instruktora.
2. W przypadku żołnierzy odbywających szkolenie w jednostkach wojskowych przed wyznaczeniem terminu egzaminu przez ośrodek egzaminowania dowódca jednostki wojskowej prowadzącej szkolenie składa wniosek o jego wyznaczenie, a informację o numerze identyfikującym profil kandydata na kierowcę przekazuje nie później niż na 2 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu.
- § 11.** 1. Ośrodek egzaminowania:
- 1) na podstawie informacji, o której mowa w § 10 ust. 1, oraz na podstawie numeru PESEL osoby egzaminowanej albo daty urodzenia w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL, pobiera informacje zawarte w profilu kandydata na kierowcę udostępnionym w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy, przez właściwy organ do wydania prawa jazdy lub pozwolenia wraz z informacją o ukończonym szkoleniu dla kandydatów na kierowców – jeżeli odbycie takiego szkolenia było wymagane;
  - 2) przyjmując wymagane od osoby egzaminowanej dokumenty:
    - a) sprawdza prawidłowość ich wypełnienia i weryfikuje je z dokumentem tożsamości,
    - b) rejestruje tę osobę w ewidencji osób egzaminowanych, o której mowa w § 8;

- 3) wyznacza termin egzaminu państwowego umożliwiając przeprowadzenie egzaminu państwowego w okresie nie dłuższym niż 30 dni od dnia złożenia wymaganych dokumentów i wydaje zaświadczenie o jego wyznaczeniu, na druku, którego wzór określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.
2. W razie wątpliwości co do ważności i prawidłowości danych zawartych w przedłożonych dokumentach ośrodek egzaminowania przesyła je do właściwego organu wydającego prawo jazdy lub pozwolenie w celu przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego.
3. Jeżeli osoba egzaminowana uzyskała negatywny wynik części teoretycznej lub praktycznej egzaminu albo nie przystąpiła do egzaminu państwowego w wyznaczonym terminie, ośrodek egzaminowania na jej wniosek wyznacza kolejny termin egzaminu po uiszczeniu opłaty za egzamin. Osobie takiej wskazuje się pierwszy wolny termin egzaminu.

§ 12. 1. Osoba egzaminowana może przystąpić do egzaminu państwowego, jeżeli:

- 1) okaże jeden z dokumentów potwierdzających jej tożsamość:
  - a) dowód osobisty,
  - b) kartę pobytu,
  - c) paszport;
- 2) okaże prawo jazdy w przypadku osób, o których mowa w § 9 pkt 2 lub 4.
2. Części praktycznej egzaminu państwowego przeprowadzanej w ruchu drogowym nie można przeprowadzić w przypadku, gdy osoba egzaminowana przystępująca do egzaminu państwowego kieruje pojazdem na placu manewrowym w sposób pozwalający stwierdzić, że jej zachowanie zagraża bezpośrednio życiu i zdrowiu uczestników ruchu drogowego.
3. Przez zachowanie osoby egzaminowanej, o którym mowa w ust. 2, rozumie się w szczególności:
  - 1) przejechanie kołem przez linie wyznaczające zewnętrzne krawędzie stanowisk;
  - 2) najechanie albo potrącenie pachołka lub tyczki;
  - 3) dwukrotne nieprawidłowe wykonanie zadania, o którym mowa w poz. 2 – 10 tabeli nr 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia.

§ 13. 1. Warunkiem przeprowadzenia egzaminu państwowego jest:

- 1) przygotowanie przez ośrodek egzaminowania przed egzaminem:
  - a) planu egzaminów – według wzoru określonego w załączniku nr 3 do rozporządzenia,
  - b) imiennych list osób zakwalifikowanych w danym dniu na egzamin państwowy – sporządzonych na druku, którego wzór określa załącznik nr 4 do rozporządzenia; lista osób zakwalifikowanych na egzamin może zawierać podpisy osób egzaminowanych potwierdzające zgłoszenie się na egzamin,
  - c) sali egzaminacyjnej,
  - d) pojazdów egzaminacyjnych,
  - e) placu manewrowego odpowiadającego wymogom określonym dla poszczególnych zadań egzaminacyjnych,
  - f) kamizelek, odpowiedniego kasku ochronnego oraz ochraniaczy na kolana i łokcie, jeżeli egzamin jest przeprowadzany w zakresie prawa jazdy kategorii AM, A1, A2 lub A,
  - g) środków łączności zapewniających porozumiewanie się egzaminatora z osobą egzaminowaną drogą radiową, jeżeli egzamin jest przeprowadzany w zakresie prawa jazdy kategorii:
    - AM, A1, A2, A,
    - B1, w przypadku gdy pojazd egzaminacyjny dla prawa jazdy kategorii B1 nie umożliwia przebywania egzaminatora w pojeździe;
- 2) zapewnienie przez osobę egzaminowaną pojazdu w przypadkach, o których mowa odpowiednio w art. 54 ust. 5 pkt 1 lub 2 ustawy;

- 3) zapewnienie przez osobę egzaminowaną w zakresie prawa jazdy kategorii AM, A1, A2, lub A odpowiedniego stroju ochronnego w postaci:
    - a) wiązanego obuwia na płaskiej podeszwie,
    - b) spodni z długimi nogawkami,
    - c) kurtki z długimi rękawami zapinanej na suwak, guziki lub zatrzaski,
    - d) rękawic zakrywających całe dłonie;
  - 4) zapewnienie przez osobę egzaminowaną obecności tłumacza języka migowego, tłumacza systemu językowo-migowego lub środków wspierających komunikowanie się, jeżeli osoba egzaminowana jest osobą, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. Nr 209, poz. 1243);
  - 5) przydzielenie przed egzaminem państwowym przez osobę upoważnioną przez dyrektora, zgodnie z planem egzaminów, list osób zakwalifikowanych na egzamin – egzaminatorom wyznaczonym do przeprowadzenia egzaminu państwowego.
2. Osoba upoważniona przez dyrektora może dokonywać bieżących zmian w rozdziale osób zakwalifikowanych na egzamin państwowy pomiędzy egzaminatorów. Dopuszcza się losowy dobór osób egzaminowanych do egzaminatorów także przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego ośrodka egzaminowania.

§ 14. Egzaminator w związku z wykonywanymi czynnościami:

- 1) potwierdza:
  - a) tożsamość osoby egzaminowanej,
  - b) zgodność danych zawartych we wniosku, o którym mowa w art. 55 ust. 1 ustawy z legitymacją instruktora mającego razem z osobą egzaminowaną brać udział w części praktycznej egzaminu państwowego;
- 2) w przypadku, o którym mowa w art. 50 ust. 2 pkt 7 lit. a ustawy wzywa organy uprawnione do przeprowadzenia badania osoby egzaminowanej w celu ustalenia zawartości alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu w jej organizmie;
- 3) w przypadku gdy instruktor biorący udział w części praktycznej egzaminu państwowego zakłóca lub uniemożliwia przebieg tego egzaminu, może nakazać temu instruktorowi opuszczenie pojazdu egzaminacyjnego lub placu manewrowego ośrodka egzaminowania;
- 4) sprawdza, czy osoba, o której mowa w § 9 pkt 2 lub 4, posiada dokument potwierdzający uprawnienia do kierowania pojazdami.

§ 15. Egzaminator nie przeprowadza egzaminu państwowego, jeżeli:

- 1) nie jest możliwe ustalenie tożsamości osoby zgłaszającej się na egzamin;
- 2) osoba egzaminowana zgłaszająca się na egzamin:
  - a) odmówiła poddania się badaniu, o którym mowa w § 14 pkt 2,
  - b) zaproponowała egzaminatorowi przyjęcie korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za uzyskanie pozytywnego wyniku egzaminu,
  - c) nie spełnia warunków wynikających z wpisanych w orzeczeniu lekarskim kodów ograniczeń w korzystaniu z uprawnień do kierowania pojazdami ze względu na stan zdrowia,
  - d) nie okazała prawa jazdy – dotyczy osób, o których mowa w § 9 pkt 2 lub 4,
  - e) spełnia co najmniej jedną z przesłanek, o których mowa w art. 50 ust. 2 i 3 oraz art. 57 ustawy,
  - f) nie spełnia warunku, o którym mowa w § 13 ust. 1 pkt 2-4;
- 3) nie jest możliwe potwierdzenie danych dotyczących instruktora, tłumacza przysięgłego, tłumacza języka migowego lub tłumacza systemu językowo-migowego mającego brać udział w części praktycznej egzaminu państwowego lub nie zgłosił się on na egzamin, z zastrzeżeniem § 38;
- 4) warunki atmosferyczne lub inne przyczyny uniemożliwiają przeprowadzanie egzaminów;

- 5) stwierdził awarię urządzenia rejestrującego, uniemożliwiającą rejestrację przebiegu części praktycznej egzaminu państwowego, jeżeli nie ma możliwości przeprowadzenia części praktycznej egzaminu państwowego sprawnym pojazdem.
- § 16.** Egzaminator przerywa egzamin państwowy:
- 1) jeżeli zaistniały przesłanki, o których mowa w art. 52 ust. 2 ustawy, w szczególności określone w tabeli nr 1 załącznika nr 2 do rozporządzenia;
  - 2) jeżeli stwierdził awarię urządzenia rejestrującego, uniemożliwiającą rejestrację przebiegu części praktycznej egzaminu państwowego, a nie ma możliwości przeprowadzenia części praktycznej egzaminu państwowego sprawnym pojazdem;
  - 3) na wniosek osoby egzaminowanej.
- § 17.** 1. Dyrektor może okresowo wstrzymać przeprowadzanie egzaminów praktycznych z przyczyn, o których mowa w §15 pkt 4, o czym niezwłocznie zawiadamia właściwego marszałka województwa.
2. Wznowienie przeprowadzania egzaminów następuje niezwłocznie po ustaniu przyczyn ich wstrzymania.
  3. Czas wstrzymania przeprowadzenia egzaminów, o których mowa w ust. 1, nie jest wliczany do czasu ważności pozytywnego wyniku części teoretycznej egzaminu na prawo jazdy, o którym mowa w art. 52 ust. 1 ustawy.
- § 18.** 1. Podczas przeprowadzania egzaminu państwowego w sali egzaminacyjnej mogą przebywać wyłącznie osoby zdające egzamin i egzaminator przeprowadzający egzamin.
2. Oprócz osób, o których mowa w ust. 1, w sali egzaminacyjnej mogą przebywać:
    - 1) kandydaci na egzaminatorów wraz z ich wykładowcą, odbywający praktyki w ramach kursu kwalifikacyjnego,
    - 2) osoby sprawujące nadzór nad sprawdzeniem kwalifikacji w imieniu właściwego marszałka województwa,
    - 3) tłumacz języka migowego lub tłumacz systemu językowo-migowego, którego obecność na egzaminie zapewnia sobie osoba egzaminowana, jednak nie dłużej niż do czasu rozpoczęcia testu,
    - 4) tłumacz przysięgły, którego udział zapewnia sobie osoba egzaminowana, jeżeli osoba ta nie włada językiem polskim w stopniu umożliwiającym przeprowadzenie egzaminu oraz zrozumienie zasad przeprowadzania egzaminu, jednak nie dłużej niż do czasu rozpoczęcia testu,
    - 5) dyrektor i osoby upoważnione przez niego
– pod warunkiem, że ich obecność nie zakłóca i nie utrudnia przebiegu egzaminu.
  3. Podczas przeprowadzania części praktycznej egzaminu państwowego na placu manewrowym mogą przebywać wyłącznie osoby egzaminowane przystępujące do egzaminu państwowego i egzaminatorzy przeprowadzający egzamin państwowy.
  4. Oprócz osób, o których mowa w ust. 3, na placu manewrowym mogą przebywać:
    - 1) instruktor biorący udział w części praktycznej egzaminu państwowego, który przebywa na zewnątrz pojazdu; instruktor może przebywać w pojeździe w przypadku obecności w nim egzaminatora,
    - 2) kandydaci na egzaminatorów wraz z wykładowcą,
    - 3) kandydaci na egzaminatorów, o których mowa w art. 61 ust. 3 pkt 3 ustawy,
    - 4) osoby sprawujące nadzór nad sprawdzeniem kwalifikacji w imieniu właściwego marszałka województwa,
    - 5) tłumacz przysięgły, którego udział zapewnia sobie osoba egzaminowana, jeżeli osoba ta nie włada językiem polskim w stopniu umożliwiającym przeprowadzenie egzaminu,
    - 6) tłumacz języka migowego lub tłumacz systemu językowo-migowego, którego udział na egzaminie zapewnia sobie osoba egzaminowana,
    - 7) dyrektor i osoby upoważnione przez niego

- pod warunkiem, że ich obecność nie zakłóca i nie utrudnia przebiegu egzaminu.
5. Podczas przeprowadzania części praktycznej egzaminu państwowego w ruchu drogowym, w pojeździe egzaminacyjnym mogą przebywać wyłącznie osoba egzaminowana zdająca egzamin państwowy i egzaminator przeprowadzający egzamin państwowy.
  6. Oprócz osób, o których mowa w ust. 5, w pojeździe egzaminacyjnym mogą przebywać:
    - 1) instruktor biorący udział w części praktycznej egzaminu państwowego,
    - 2) kandydaci na egzaminatorów wraz z wykładowcą,
    - 3) kandydaci na egzaminatorów, o których mowa w art. 61 ust. 3 pkt 3 ustawy,
    - 4) osoby sprawujące nadzór nad sprawdzeniem kwalifikacji w imieniu właściwego marszałka województwa,
    - 5) tłumacz przysięgły, którego udział zapewnia sobie osoba egzaminowana, jeżeli osoba ta nie włada językiem polskim w stopniu umożliwiającym przeprowadzenie egzaminu,
    - 6) tłumacz języka migowego lub tłumacz systemu językowo – migowego, którego obecność na egzaminie zapewnia sobie osoba egzaminowana,
    - 7) dyrektor i osoby upoważnione przez niego
- pod warunkiem, że ich obecność nie zakłóca i nie utrudnia przebiegu egzaminu.

Rozdział 4

Warunki i tryb przeprowadzania części teoretycznej egzaminu państwowego

- § 19.** 1. Część teoretyczna egzaminu państwowego jest przeprowadzana:
- 1) w formie określonej w art. 51 ust. 2 pkt 1 ustawy, z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego ośrodka egzaminowania, przy użyciu pytań składających się ze scenariuszy, wizualizacji i opisów;
  - 2) w sali, o której mowa w § 3 pkt 1 lit. d.
2. Część teoretyczną egzaminu państwowego przeprowadza się dla nie więcej niż 20 osób egzaminowanych jednocześnie.
3. Część teoretyczna egzaminu państwowego polega na wskazaniu przy użyciu urządzenia egzaminacyjnego prawidłowej odpowiedzi na pytania wybierane losowo w czasie rzeczywistym. Pytania stanowią realizację scenariusza przez zastosowanie odpowiedniej wizualizacji i opisu, o których mowa w ust. 1 pkt 1, zapisanych w postaci elektronicznej w systemie teleinformatycznym ośrodka egzaminowania.
4. Część teoretyczna egzaminu państwowego obejmuje:
- 1) 20 pytań z wiedzy podstawowej, w tym:
    - a) 10 pytań o wysokim znaczeniu dla bezpieczeństwa ruchu drogowego,
    - b) 6 pytań o średnim znaczeniu dla bezpieczeństwa ruchu drogowego,
    - c) 4 pytania o niskim znaczeniu dla bezpieczeństwa lub porządku ruchu drogowego;
  - 2) 12 pytań z wiedzy specjalistycznej w zakresie poszczególnych kategorii prawa jazdy lub pozwolenia, w tym:
    - a) 6 pytań o wysokim znaczeniu dla bezpieczeństwa ruchu drogowego,
    - b) 4 pytania o średnim znaczeniu dla bezpieczeństwa ruchu drogowego,
    - c) 2 pytania o niskim znaczeniu dla bezpieczeństwa lub porządku ruchu drogowego.
5. Każde pytanie zawiera:
- 1) jedną prawidłową odpowiedź;
  - 2) przypisaną liczbę punktów za udzielenie prawidłowej odpowiedzi, o następującej wartości:
    - a) 3 punkty – pytanie o wysokim znaczeniu dla bezpieczeństwa ruchu drogowego,
    - b) 2 punkty – pytanie o średnim znaczeniu dla bezpieczeństwa ruchu drogowego,
    - c) 1 punkt – pytanie o niskim znaczeniu dla bezpieczeństwa lub porządku ruchu drogowego.

6. Udzielenie odpowiedzi na zadane pytanie polega na:
  - 1) wyborze z dwóch zaproponowanych odpowiedzi oznaczonych wyrazami „TAK” albo „NIE”, jednej odpowiedzi – dotyczy pytań, o których mowa w ust. 4 pkt 1; na przeczytanie treści pytania osoba egzaminowana ma 20 sekund, po czym na udzielenie odpowiedzi ma 15 sekund;
  - 2) wyborze z trzech zaproponowanych odpowiedzi oznaczonych literami A, B i C jednej odpowiedzi – dotyczy pytań, o których mowa w ust. 4 pkt 2; na przeczytanie pytania i udzielenie odpowiedzi osoba egzaminowana ma 50 sekund.
7. Osoba egzaminowana może poprawiać udzielone odpowiedzi do momentu zatwierdzenia udzielonej odpowiedzi przez przejście do następnego pytania lub do momentu upływu czasu przewidzianego na udzielenie odpowiedzi. Niewskazanie żadnej odpowiedzi jest równoznaczne z udzieleniem niewłaściwej odpowiedzi na zadane pytanie i otrzymaniem 0 punktów.
8. Suma punktów możliwych do uzyskania z części teoretycznej egzaminu państwowego wynosi 74.
9. Osoba egzaminowana uzyskuje pozytywny wynik z części teoretycznej egzaminu państwowego w przypadku uzyskania co najmniej 68 punktów.
10. Czas trwania części teoretycznej egzaminu państwowego wynosi 25 minut.
- § 20. 1. Osoba egzaminowana może przystąpić do części teoretycznej egzaminu państwowego w zakresie więcej niż jednej kategorii prawa jazdy lub pozwolenia.
  2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, czas egzaminu wydłuża się o 25 minut dla każdej następnej kategorii prawa jazdy lub pozwolenia.
  3. Przepis § 19 stosuje się odpowiednio.
- § 21. 1. Przed rozpoczęciem części teoretycznej egzaminu państwowego egzaminator potwierdza tożsamość osób egzaminowanych przystępujących do egzaminu oraz zgodność danych osobowych z danymi zawartymi w systemie teleinformatycznym ośrodka egzaminowania.
  2. Po wykonaniu czynności, o których mowa w ust. 1, egzaminator:
    - 1) uruchamia komputerowe urządzenie egzaminacyjne;
    - 2) czuwa nad prawidłowym przebiegiem egzaminu.
- § 22. 1. Po zakończeniu części teoretycznej egzaminu państwowego egzaminator na życzenie osoby egzaminowanej, przy użyciu systemu teleinformatycznego ośrodka egzaminowania, dokonuje wydruku wyników tej części egzaminu państwowego w postaci arkusza zawierającego:
  - 1) nazwisko i imię osoby egzaminowanej;
  - 2) numer ewidencyjny i numer PESEL osoby egzaminowanej albo datę urodzenia w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL;
  - 3) zakres egzaminu państwowego;
  - 4) numery kolejno wyświetlonych osobie egzaminowanej pytań oraz oznaczenia udzielonych przez nią odpowiedzi;
  - 5) liczbę błędów, oddzielnie dla każdej kategorii prawa jazdy oraz liczbę punktów uzyskanych za każde pytanie;
  - 6) wynik egzaminu – oddzielnie dla każdej kategorii prawa jazdy, wraz z podaniem sumy uzyskanych punktów.
2. Arkusz, o którym mowa w ust. 1, przekazuje się osobie egzaminowanej.

Rozdział 5

Warunki i tryb przeprowadzania części praktycznej egzaminu państwowego

- § 23. 1. Część praktyczna egzaminu państwowego polega na:

- 1) wykonaniu na placu manewrowym zadań określonych:
    - a) dla prawa jazdy kategorii AM, A1, A2, A, B1 lub B w tabeli nr 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia – zgodnie z techniką kierowania pojazdem i kryteriami określonymi w tabeli nr 4 załącznika nr 2 do rozporządzenia,
    - b) dla pozwolenia w tabeli nr 5 załącznika nr 2 do rozporządzenia – zgodnie z techniką kierowania pojazdem i kryteriami określonymi w tabeli nr 6 załącznika nr 2 do rozporządzenia,
    - c) dla prawa jazdy kategorii B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E lub T zadań określonych w tabeli nr 2 w poz. 1 i 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia oraz w zestawie określonym w tabeli nr 3 załącznika nr 2 do rozporządzenia – wybranym losowo przez system teleinformatyczny ośrodka egzaminowania; numer zestawu egzaminator odnotowuje w kolumnie 2 listy osób zakwalifikowanych na egzamin;
  - 2) wykonaniu w ruchu drogowym zadań egzaminacyjnych:
    - a) obejmujących, z zastrzeżeniem § 24 i 25, co najmniej zadania określone w tabeli nr 7 załącznika nr 2 do rozporządzenia – zgodnie z przepisami ruchu drogowego i techniką kierowania pojazdem,
    - b) w czasie nie krótszym niż określono w tabeli nr 8 załącznika nr 2 do rozporządzenia, z zastrzeżeniem pkt 3;
  - 3) w przypadku egzaminu przeprowadzanego w zakresie prawa jazdy kategorii B1 lub B, egzaminator może zakończyć egzamin po upływie 25 minut, jeżeli zostały wykonane wszystkie wymagane zadania egzaminacyjne, a wynik egzaminu jest pozytywny.
2. Osoba ubiegająca się o uprawnienie do kierowania pojazdami wynikające z art. 6 ust. 1 pkt 6 lit. c ustawy wykonuje podczas części praktycznej egzaminu państwowego zadania określone dla prawa jazdy kategorii B+E.
- § 24.** Osoby egzaminowane w zakresie pozwolenia wykonują możliwe do zrealizowania ze względu na położenie torowiska i sieci trakcyjnej zadania określone w tabeli nr 5 załącznika nr 2 do rozporządzenia.
- § 25.** 1. Egzaminator przeprowadzający egzamin państwowy dobiera trasę przejazdu w trakcie egzaminu państwowego, w taki sposób aby natężenie ruchu (w godzinach szczytu) na elementach drogi określonych w tabeli nr 7 załącznika nr 2 do rozporządzenia nie było mniejsze niż 400 pojazdów na godzinę na jeden pas ruchu – nie dotyczy egzaminów państwowych prowadzonych w zakresie prawa jazdy kategorii AM i T.
2. Trasę przejazdu, na której jest przeprowadzany egzamin państwowy w zakresie prawa jazdy kategorii AM, określa ośrodek egzaminowania w porozumieniu z właściwym marszałkiem województwa; plan z przebiegiem tej trasy wywiesza się w ogólnodostępnym miejscu ośrodka egzaminowania, w taki sposób aby osoby egzaminowane mogły się zapoznać z jej przebiegiem.
- § 26.** Przed rozpoczęciem części praktycznej egzaminu państwowego egzaminator:
- 1) potwierdza tożsamość osoby egzaminowanej przystępującej do części praktycznej egzaminu państwowego oraz zgodność danych osobowych tej osoby z danymi zawartymi na liście osób zakwalifikowanych na egzamin państwowy, o której mowa w załączniku nr 4 do rozporządzenia;
  - 2) w przypadku obecności na egzaminie:
    - a) instruktora, potwierdza jego tożsamość i uprawnienia na podstawie ważnej legitymacji instruktora nauki jazdy,
    - b) tłumacza przysięgłego, tłumacza języka migowego lub tłumacza systemu językowo-migowego, potwierdza ich tożsamość;
  - 3) upewnia się, czy zasady przeprowadzania egzaminu państwowego są zrozumiałe dla osoby egzaminowanej;

- 4) przedstawia się osobie egzaminowanej, a w przypadku gdy egzamin państwowy jest rejestrowany, podaje swoje imię i nazwisko oraz numer rejestracyjny pojazdu egzaminacyjnego w taki sposób, aby zostały zarejestrowane.

§ 27. Podczas części praktycznej egzaminu państwowego:

- 1) na placu manewrowym zadania egzaminacyjne powinny być wykonywane w kolejności określonej w tabeli nr 2 albo 5 załącznika nr 2 do rozporządzenia, z zastrzeżeniem pkt 5;
- 2) w ruchu drogowym w zakresie prawa jazdy kategorii AM, A1, A2 lub A egzaminator ocenia wykonanie zadań egzaminacyjnych z innego pojazdu egzaminacyjnego, jadącego za osobą egzaminowaną, mając zapewnioną możliwość porozumiewania się z nią drogą radiową;
- 3) egzaminator przekazuje osobie egzaminowanej polecenia dotyczące kierunku jazdy lub wykonania określonego zadania egzaminacyjnego; polecenia te nie mogą być sprzeczne z obowiązującymi na drodze zasadami ruchu drogowego lub stwarzać możliwości zagrożenia jego bezpieczeństwa;
- 4) w przypadku gdy pojazd egzaminacyjny dla kategorii B1 prawa jazdy nie umożliwia przebywania egzaminatora w pojeździe, egzamin ten przeprowadza się w sposób określony w pkt 2;
- 5) w przypadku egzaminu państwowego w zakresie prawa jazdy kategorii AM, A1, A2 lub A zadania egzaminacyjne, określone w tabeli nr 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia, przeprowadza się w następującej kolejności: poz. 1, poz. 8, poz. 9, poz. 10, poz. 7;
- 6) egzaminator informuje osobę egzaminowaną o nieprawidłowym wykonaniu zadania egzaminacyjnego; w przypadku dwukrotnego nieprawidłowego wykonania tego samego zadania egzaminacyjnego lub przerwania egzaminu państwowego egzaminator informuje osobę egzaminowaną o negatywnym wyniku części praktycznej egzaminu państwowego;
- 7) egzaminator wypełnia arkusz przebiegu części praktycznej egzaminu państwowego według wzoru określonego w załączniku nr 5 do rozporządzenia; arkusz może być sporządzony w postaci elektronicznej przy wykorzystaniu funkcjonalności systemu teleinformatycznego ośrodka egzaminowania, przy czym wynik egzaminu państwowego egzaminator potwierdza bezpiecznym podpisem elektronicznym.

§ 28. 1. Osoba egzaminowana uzyskuje:

- 1) pozytywny wynik części praktycznej egzaminu państwowego, jeżeli poprawnie wykonała zadania, o których mowa w § 23 lub 24;
- 2) negatywny wynik części praktycznej egzaminu państwowego, jeżeli:
  - a) dwukrotnie nieprawidłowo wykonała to samo zadanie egzaminacyjne,
  - b) zachodzą okoliczności, o których mowa w § 16 pkt 1 i 3.
2. Po zakończeniu części praktycznej egzaminu państwowego egzaminator:
  - 1) szczegółowo omawia z osobą egzaminowaną oraz odpowiednio tłumaczem obecnym na egzaminie wynik części praktycznej egzaminu państwowego, a jeżeli wynik jest negatywny – podaje przyczyny jego uzyskania;
  - 2) wpisuje do listy osób zakwalifikowanych na egzamin wynik części praktycznej egzaminu państwowego oraz wynik egzaminu państwowego;
  - 3) przekazuje osobie egzaminowanej wypełniony arkusz przebiegu części praktycznej egzaminu państwowego; kopię arkusza dołącza się do listy osób zakwalifikowanych na egzamin.
3. W przypadku części praktycznej egzaminu państwowego w zakresie prawa jazdy kategorii B+E, C1+E, C+E, D1+E, D+E lub T brak umiejętności sprzęgnięcia pojazdu z przyczepą nie pozwala na realizację pozostałych zadań na placu manewrowym oraz w ruchu drogowym.

4. Czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, mogą być wykonywane przy wykorzystaniu funkcjonalności systemu teleinformatycznego ośrodka egzaminowania, przy czym wynik egzaminu państwowego egzaminator potwierdza bezpiecznym podpisem elektronicznym.
- § 29.** Stanowiska wymienione w tabeli nr 9 i 10 załącznika nr 2 do rozporządzenia:
- 1) powinny być wyznaczone białymi lub żółtymi liniami o szerokości od 0,1 m do 0,15 m - wymiary pola określone w tabeli nr 9 i 10 załącznika nr 2 do rozporządzenia mierzy się pomiędzy wewnętrznym obrysem linii;
  - 2) powinny posiadać na krawędziach pachołki drogowe z tyczkami lub tyczki; wysokość pachołka powinna wynosić co najmniej 0,5 m; wysokość tyczki powinna wynosić co najmniej 1,5 m dla tyczek stosowanych na stanowiskach odnoszących się do kategorii B1 lub B prawa jazdy oraz 2,0 m dla tyczek stosowanych na stanowiskach odnoszących się do pozostałych uprawnień do kierowania pojazdami; pachołki lub tyczki nie powinny naruszać wymiarów stanowiska – zastosowanie tyczek nie dotyczy stanowisk do przeprowadzania egzaminu w zakresie prawa jazdy kategorii AM, A1, A2 i A;
  - 3) mogą posiadać wewnętrzną linię ograniczającą pas w postaci linii przerywanej;
  - 4) powinny być wyposażone w krawężnik o wysokości 15 cm umieszczony na krawędzi jezdni, w sposób uniemożliwiający jego przesunięcie – dotyczy zadań określonych w tabeli nr 10 poz. 3 i 4 załącznika nr 2 do rozporządzenia.

Rozdział 6

Wynik egzaminu

- § 30.** 1. Wyniki poszczególnych części egzaminu państwowego egzaminator wpisuje oddzielnie dla każdej kategorii prawa jazdy lub pozwolenia do:
- 1) listy osób zakwalifikowanych na egzamin bezpośrednio po zakończeniu dla określonej osoby egzaminu, przez umieszczenie w odpowiednich rubrykach litery:
    - a) „P” – jeżeli wynik jest pozytywny,
    - b) „N” – jeżeli wynik jest negatywny,
    - c) „X” – jeżeli osoba nie przystąpiła do egzaminu;
  - 2) profilu kandydata na kierowcę, przez jego aktualizację w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy, umieszczając w odpowiednich rubrykach litery, o których mowa w pkt 1, potwierdzając ten wpis bezpiecznym podpisem elektronicznym.
2. Czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 2, wykonuje się wyłącznie w przypadku uzyskania pozytywnego wyniku z egzaminu państwowego w zakresie jednej kategorii prawa jazdy.
3. Dla osób egzaminowanych w zakresie uprawnień wynikających z art. 6 ust. 1 pkt 6 lit. c ustawy w rubryce kategoria prawa jazdy umieszcza się wyrazy „B kod 96”.
- § 31.** Pozytywny wynik egzaminu państwowego uzyskuje osoba, która otrzymała pozytywny wynik z części teoretycznej i części praktycznej egzaminu państwowego – jeżeli ich zdanie jest wymagane.
- § 32.** W przypadku gdy osoba egzaminowana:
- 1) zaproponowała egzaminatorowi przyjęcie korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za uzyskanie pozytywnego wyniku egzaminu państwowego lub
  - 2) korzystała z materiałów lub urządzeń stanowiących pomoc w udzieleniu właściwej odpowiedzi na pytania w trakcie części teoretycznej egzaminu lub we właściwym wykonaniu zadań egzaminacyjnych, lub wykonywała te czynności niesamodzielnie – uzyskuje negatywny wynik egzaminu państwowego.
- § 33.** W przypadku określonym w:
- 1) § 15 pkt 1, 2 lit. c – f, 3-5, § 16 pkt 2, § 17 ust. 1 oraz art. 67 ust. 1 pkt 9 ustawy – przyjmuje się, iż osoba nie przystąpiła do egzaminu;

- 2) § 13 pkt 2 i 3, § 15 pkt 2 lit. a i b, oraz w przypadku niezgłoszenia się na egzamin państwowy w wyznaczonym terminie przez osobę skierowaną na egzamin w trybie art. 99 ust. 1 pkt 1 ustawy – przyjmuje się, iż osoba uzyskała negatywny wynik egzaminu.

§ 34. 1. Po zakończeniu egzaminu państwowego dla osób umieszczonych na liście osób zakwalifikowanych na egzamin, egzaminator potwierdza wpisane wyniki egzaminu podpisem i pieczętą oraz przekazuje listę osobie upoważnionej przez dyrektora.

2. Po przeprowadzeniu wszystkich egzaminów państwowych w danym dniu sporządza się w tym dniu protokół egzaminacyjny według wzoru określonego w załączniku nr 6 do rozporządzenia, na podstawie danych:

- a) przekazanych przez komputerowe urządzenie egzaminacyjne,
  - b) zawartych w listach osób zakwalifikowanych na egzamin, przekazanych przez egzaminatorów
- umieszczając w odpowiednich rubrykach litery, o których mowa w § 30 ust. 1 pkt 1.

3. Przyczynę przerwania lub nieprzeprowadzenia egzaminu państwowego opisuje się szczegółowo odpowiednio w protokole egzaminacyjnym lub w odrębnej notatce.

4. Dyrektor zatwierdza protokół egzaminacyjny, o którym mowa w ust. 2, najpóźniej następnego dnia roboczego po dniu, w którym został sporządzony.

§ 35. 1. Ośrodek egzaminowania przechowuje:

- 1) protokoły egzaminacyjne, które po upływie roku powinny być zszyte w książkę, oraz powinny zawierać na ostatniej stronie adnotację dyrektora, o liczbie stron i protokołów, z jego podpisem i pieczętą;
  - 2) plany egzaminów i listy osób zakwalifikowanych na egzamin – przez okres 1 miesiąca.
2. W przypadku dokumentów otrzymanych i prowadzonych z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego ośrodka egzaminowania, na wniosek osoby egzaminowanej dyrektor ośrodka egzaminowania przesyła dokumenty do wskazanego ośrodka egzaminowania, dołączając informację o uzyskanych przez tą osobę wynikach egzaminów, zakresie tych egzaminów oraz datach ich przeprowadzenia używając funkcjonalności tego systemu. W przypadku dokumentów złożonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia na wniosek osoby egzaminowanej ośrodek egzaminowania przesyła złożone przez nią dokumenty, wraz z tym wnioskiem, za pośrednictwem operatora w rozumieniu ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1159, z późn. zm.⁸⁾).
3. Dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, ośrodek egzaminowania przechowuje przez okres 5 lat, a następnie archiwizuje.
  4. Wniosek o wydanie prawa jazdy, na którym widnieje informacja o przeprowadzonych egzaminach, nie może być przekazany osobie egzaminowanej.
  5. Oryginały dokumentów, o których mowa w ust. 2, stanowiące załącznik do wniosku o wydanie prawa jazdy, na wniosek osoby egzaminowanej, wydaje się tej osobie za pokwitowaniem odbioru; kserokopie wydanych dokumentów pozostawia się przy wniosku.
  6. Dyrektor przesyła za pomocą systemu teleinformatycznego ośrodka egzaminowania właściwemu organowi wydającemu prawo jazdy lub pozwolenie informację o przesłaniu dokumentów osoby egzaminowanej w trybie określonym w ust. 2 w celu udostępnienia przez ten organ profilu kandydata na kierowcę kolejnemu podmiotowi prowadzącemu

---

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622. i Nr 171, poz. 1016

szkolenie dla tej osoby – dotyczy osób, którym wygenerowano profil kandydata na kierowcę.

§ 36. Dokumentacja, o której mowa w § 34 i 35, może być prowadzona z wykorzystaniem funkcjonalności systemu teleinformatycznego ośrodka egzaminowania i podpisywana bezpiecznym podpisem elektronicznym.

§ 37. 1. Dyrektor przekazuje w okresach półrocznych pisemną informację o uzyskanych przez osoby egzaminowane wynikach egzaminów:

- 1) starostom – w odniesieniu do instruktorów i podmiotów prowadzących szkolenie będących w ich ewidencji i rejestrze;
- 2) właściwemu organowi ewidencyjnemu – w odniesieniu do egzaminatorów będących w jego ewidencji.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, może być przekazywana w postaci elektronicznej.

§ 38. W przypadku złożenia wniosku, o którym mowa w art. 55 ust. 1 ustawy, egzamin państwowy może być przeprowadzony bez instruktora, po złożeniu pisemnego oświadczenia przez osobę egzaminowaną, o rezygnacji z udziału instruktora w egzaminie państwowym.

§ 39. 1. Ośrodek egzaminowania przesyła właściwemu organowi wydającemu prawo jazdy lub pozwolenie, za pomocą systemu teleinformatycznego ośrodka egzaminowania, informację o pozytywnym albo negatywnym wyniku egzaminu państwowego przez aktualizację profilu kandydata na kierowcę udostępnionego w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy.

2. W przypadku:

- 1) pozytywnego wyniku egzaminu państwowego informację, o której mowa w ust. 1, przesyła się w terminie 3 dni po uzyskaniu przez osobę pozytywnego wyniku egzaminu państwowego;
- 2) negatywnego wyniku egzaminu państwowego informację, o której mowa w ust. 1, przesyła się w terminie 3 dni po:
  - a) dniu, w którym osobie egzaminowanej upłynął okres 1 roku od dnia ostatniego przystąpienia przez nią do egzaminu państwowego,
  - b) uzyskaniu po raz pierwszy negatywnego wyniku egzaminu państwowego lub niepoddaniu się sprawdzeniu kwalifikacji w terminie określonym w skierowaniu, jeżeli osoba egzaminowana była skierowana na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji.

Rozdział 7

Kurs kwalifikacyjny dla egzaminatorów

§ 40. Warunkiem przeprowadzenia kursu kwalifikacyjnego dla egzaminatorów jest potwierdzenie posiadania specjalistycznej wiedzy przez osoby prowadzące wykłady i ćwiczenia w zakresie przedmiotów:

- 1) „Przepisy ruchu drogowego”, „Zasady prowadzenia egzaminu państwowego oraz etyka zawodu egzaminatora” – przez udokumentowanie posiadania doświadczenia pedagogicznego, uprawnień egzaminatora w zakresie objętym nauczaniem oraz co najmniej 5-letniej praktyki zawodowej w egzaminowaniu kandydatów na kierowców;
- 2) „Technika kierowania i obsługi pojazdu” – przez udokumentowanie posiadania doświadczenia pedagogicznego, uprawnień instruktora lub egzaminatora w zakresie objętym nauczaniem, co najmniej 5-letniej praktyki zawodowej w szkoleniu lub egzaminowaniu kandydatów na kierowców oraz wyższego wykształcenia.

§ 41. 1. Ośrodek egzaminowania, przyjmując kandydata na egzaminatora lub egzaminatora na kurs kwalifikacyjny:

- 1) zapoznaje go ze stosowanym na kursie regulaminem wewnętrznym, zatwierdzonym przez dyrektora;
  - 2) sprawdza, czy spełnia on wymogi, o których mowa w art. 58 ust. 1 pkt 1 – 5, 8 i 9 ustawy;
  - 3) rejestruje go przed rozpoczęciem zajęć teoretycznych:
    - a) w książce ewidencji osób szkolonych, stosując odpowiednio książkę, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 32 ust. 3 ustawy,
    - b) w dzienniku lekcyjnym kursu, wpisując:
      - imię i nazwisko kandydata na egzaminatora lub egzaminatora wraz z kategoriami prawa jazdy, w zakresie których ubiega się o uprawnienia egzaminatora,
      - numer PESEL albo datę urodzenia w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL,
      - wykaz zajęć teoretycznych,
      - wykaz osób prowadzących zajęcia teoretyczne zawierający imię, nazwisko oraz numer PESEL lub datę urodzenia w przypadku osób nieposiadających numeru PESEL;
  - 4) przed rozpoczęciem zajęć praktycznych wydaje mu kartę przeprowadzonych zajęć, której wzór określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.
2. W przypadku przerwania kursu przez osobę szkoloną lub zakończenia szkolenia karta przeprowadzonych zajęć podlega zwrotowi do ośrodka egzaminowania, który ją wydał.
- § 42.** 1. Liczbę godzin zajęć teoretycznych i praktycznych dla kandydatów na egzaminatorów podlegających szkoleniu podstawowemu ustala organizator kursu, przy czym nie może być ona mniejsza niż określono w tabeli nr 1.

Tabela nr 1

Poz.	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin zajęć	
		teoretycznych	praktycznych
1.	Nauka podstaw techniki jazdy:		
	a) psychologia,	20	-
	b) dydaktyka,	20	-
	c) technika kierowania i obsługa pojazdu	20	-
2.	Przepisy ruchu drogowego	30	-
3.	Bezpieczeństwo ruchu drogowego, w tym problematyka: a) wypadków drogowych, b) psychologii transportu, c) związana ze szkodliwością nadużywania alkoholu oraz środków działających podobnie do alkoholu	16	-
4.	Zasady prowadzenia egzaminu państwowego oraz etyka zawodu egzaminatora	42	-
5.	Praktyka egzaminatorska	4	6 – ust. 2 pkt 7 lit. b-d, 4 – ust. 2 pkt 7 lit. e i f
6.	Technika i taktyka jazdy	2	5
Liczba godzin łącznie		154	15

2. W zakresie przedmiotu określonego w tabeli nr 1:
- 1) w poz. 1 lit. a – powinny być ujęte tematy:
    - a) podstawowe pojęcia psychologii,
    - b) procesy poznawcze człowieka,
    - c) osobowość egzaminatora,
    - d) temperament jako szczególny składnik osobowości egzaminatora,
    - e) psychologiczna sylwetka zdającego egzamin,
    - f) psychologiczne aspekty przygotowania i przeprowadzenia egzaminu,
    - g) elementy psychologii pracy,
    - h) badania psychologiczne kierowców,
    - i) praktyczne wykorzystanie wiedzy z psychologii w egzaminowaniu kandydatów na kierowców lub motorniczych, ze szczególnym uwzględnieniem oceny predyspozycji kandydata na kierowcę;
  - 2) w poz. 1 lit. b – powinny być ujęte tematy:
    - a) podstawowe pojęcia dydaktyki,
    - b) proces szkolenia i egzaminowania,
    - c) egzamin – pojęcie, funkcje, formy, organizacja, warunki przeprowadzania, metodologia,
    - d) metody sprawdzania i oceny wiedzy i umiejętności kandydatów na kierowców,
    - e) najczęstsze błędy podczas sprawdzania i oceny wiedzy i umiejętności egzaminowanych kandydatów na kierowców oraz sposoby zapobiegania ich występowaniu,
    - f) przyczyny niepowodzeń egzaminacyjnych;
  - 3) w poz. 1 lit. c – powinny być ujęte tematy:
    - a) przygotowanie się do jazdy oraz zasady używania mechanizmów sterowania pojazdem,
    - b) bezpieczne prowadzenie pojazdu i wykonywanie manewrów na drodze,
    - c) przewidywanie rzeczywistych lub potencjalnych zagrożeń na drodze oraz skuteczne reagowanie na nie,
    - d) dynamika i kultura jazdy,
    - e) zasady wykonywania czynności kontrolno-obsługowych pojazdu, z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska;
  - 4) w poz. 2 – powinny być ujęte tematy:
    - a) wybrane problemy interpretacyjne przepisów ruchu drogowego, ze szczególnym uwzględnieniem:
      - zachowania ostrożności i właściwej postawy w stosunku do innych uczestników ruchu drogowego,
      - zachowania bezpiecznych prędkości i odstępów pomiędzy pojazdami podczas jazdy w różnych warunkach atmosferycznych i po różnych nawierzchniach jezdni,
      - zagrożeń związanych z ruchem drogowym, w szczególności z prowadzeniem pojazdu w różnych warunkach widoczności i niedoświadczeniem innych uczestników ruchu, podczas przewozu osób i rzeczy,
    - b) omówienie wybranych zagadnień:
      - o których wiedza powinna być przekazywana na kursie dla kandydatów na kierowców,
      - występujących w pytaniach egzaminacyjnych stosowanych w części teoretycznej egzaminu państwowego;
  - 5) w poz. 3 – powinny być ujęte tematy:
    - a) organy administracji publicznej zajmujące się problematyką ruchu drogowego i ich zadania,

- b) akty prawne odnoszące się do kierujących pojazdami,
  - c) stan bezpieczeństwa ruchu drogowego w kraju i województwie,
  - d) zatrzymywanie i cofanie uprawnień do kierowania pojazdami, kontrola ruchu drogowego oraz sankcje, ubezpieczenia,
  - e) wpływ uwarunkowań psychologicznych i psychicznych na kierowanie pojazdem,
  - f) problemy i szkody związane z nadużywaniem alkoholu oraz środków działających podobnie do alkoholu,
  - g) organizacja i warunki ruchu drogowego w miejscowości przeprowadzania egzaminów – dobór tras egzaminacyjnych;
- 6) w poz. 4 – powinny być ujęte tematy:
- a) statut ośrodka egzaminowania – rola, funkcje, uprawnienia i obowiązki egzaminatora,
  - b) zasady:
    - funkcjonowania oraz infrastruktura techniczna ośrodka egzaminowania,
    - korzystania z systemu teleinformatycznego używanego w ośrodku egzaminowania,
    - przeprowadzania części teoretycznej i praktycznej egzaminu państwowego,
  - c) planowanie i organizacja pracy,
  - d) programy szkolenia kandydatów na kierowców i osób ubiegających się o pozwolenie oraz sposób przeprowadzania egzaminu państwowego, prowadzenie dokumentacji,
  - e) etyka zawodu egzaminatora,
  - f) nadzór nad przeprowadzaniem egzaminów państwowych;
- 7) w poz. 5 – powinny być ujęte:
- a) zagadnienia związane z organizacją zajęć,
  - b) pokaz przeprowadzenia części teoretycznej egzaminu państwowego w zakresie kategorii B prawa jazdy, przy czym uczestnicy kursu występują w charakterze osób egzaminowanych
  - c) dwudziestokrotny udział w charakterze obserwatora w części:
    - teoretycznej egzaminu państwowego,
    - praktycznej egzaminu państwowego przeprowadzanej na placu manewrowym,
    - praktycznej egzaminu państwowego przeprowadzanej w ruchu drogowym,
  - d) przeprowadzenie części teoretycznej egzaminu państwowego w zakresie kategorii B prawa jazdy, przy czym uczestnicy kursu występują w charakterze osób egzaminowanych,
  - e) pokaz przeprowadzenia części praktycznej egzaminu państwowego przeprowadzanej:
    - na placu manewrowym w zakresie objętym nauczaniem,
    - w ruchu drogowym w zakresie objętym nauczaniem,
  - f) przeprowadzenie części praktycznej egzaminu państwowego przeprowadzanej:
    - na placu manewrowym, przy czym uczestnicy kursu występują w charakterze osób egzaminowanych,
    - w ruchu drogowym, przy czym uczestnicy kursu występują w charakterze osób egzaminowanych,
  - g) dziesięciokrotne przeprowadzenie części:
    - teoretycznej egzaminu państwowego w zakresie dowolnej kategorii prawa jazdy (każdy egzamin przeprowadza się dla osobnej grupy kandydatów na kierowców przystępujących do egzaminu państwowego w ośrodku egzaminowania, który prowadzi kurs kwalifikacyjny),
    - praktycznej egzaminu państwowego w zakresie objętym nauczaniem (każdy egzamin przeprowadza się dla osobnego kandydata na kierowcę przystępującego

do egzaminu państwowego w ośrodku egzaminowania, który prowadzi kurs kwalifikacyjny; kandydat na egzaminatora nie może egzaminować więcej niż 2 kandydatów na kierowców dziennie)

- h) podsumowanie;
  - 8) w poz. 6 – powinny być ujęte zajęcia praktyczne z techniki i taktyki jazdy prowadzone w ośrodku doskonalenia techniki jazdy, o którym mowa w art. 112 ust. 1 pkt 2 ustawy.
3. Zajęcia, o których mowa w ust. 2 pkt 7:
- 1) lit. b i e – prowadzi wykładowca wykorzystując infrastrukturę techniczną jednostki upoważnionej do szkolenia;
  - 2) lit. c – są prowadzone pod nadzorem wykładowcy w czasie egzaminu państwowego, z tym że określone w tiret pierwszym i drugim - w grupach do 5 osób, a w tiret trzecim – indywidualnie z każdym słuchaczem kursu;
  - 3) lit. d i f – prowadzi indywidualnie każdy słuchacz kursu pod nadzorem wykładowcy wykorzystując infrastrukturę techniczną ośrodka egzaminowania prowadzącego kurs kwalifikacyjny, z tym że w zakresie określonym w tiret pierwszy wykonuje w całości program egzaminacyjny dla kandydatów na kierowców i ocenia jego wykonanie;
  - 4) lit. g – są prowadzone pod nadzorem egzaminatora upoważnionego przez dyrektora ośrodka egzaminowania, który prowadzi kurs.
4. Zajęcia, o których mowa w poz. 5 tabeli nr 1, mogą być rozpoczęte po zakończeniu zajęć z przedmiotów określonych w poz. 1-4 i 6 tabeli nr 1.
5. Godzina zajęć teoretycznych równa się 45 minutom, a zajęć praktycznych – 60 minutom.
- § 43. Wzór zaświadczenia o ukończeniu kursu kwalifikacyjnego określa załącznik nr 8 do rozporządzenia.
- § 44. 1. Ośrodek egzaminowania przechowuje książkę ewidencji osób szkolonych przez okres 10 lat od daty dokonania w niej ostatniego wpisu, a następnie archiwizuje.
2. W razie utraty książki, o której mowa w ust. 1, lub zniszczenia w stopniu powodującym jej nieczytelność, podlega ona każdorazowo odtworzeniu w zakresie posiadanych przez ośrodek egzaminowania kart przeprowadzonych zajęć.
3. Dzienniki lekcyjne i karty przeprowadzonych zajęć przechowuje się przez okres 10 lat od dnia dokonania w nich ostatniego wpisu, a następnie archiwizuje.

Rozdział 8

Warsztaty doskonalenia zawodowego egzaminatorów

- § 45. 1. Ramowy program 3-dniowych warsztatów doskonalenia zawodowego egzaminatorów obejmuje zajęcia teoretyczne oraz zajęcia praktyczne.
2. Zajęcia teoretyczne obejmują co najmniej następujące tematy:
- 1) utrwalenie i uzupełnienie wiedzy w zakresie tematyki ujętej w poz. 1 - 4 tabeli nr 1;
  - 2) omówienie najczęstszych błędów popełnianych przez egzaminatorów podczas przeprowadzania egzaminu państwowego;
  - 3) omówienie najczęstszych błędów popełnianych przez osoby egzaminowane podczas egzaminu państwowego.
3. Zajęcia praktyczne obejmują co najmniej następujące tematy:
- 1) przeprowadzenie, pod nadzorem egzaminatora nadzorującego, części praktycznej egzaminu państwowego przeprowadzanej:
    - a) na placu manewrowym,
    - b) w ruchu drogowym- przy czym uczestnicy warsztatów występują w charakterze osób egzaminowanych;

- 2) przeprowadzenie, pod nadzorem egzaminatora nadzorującego, części praktycznej egzaminu państwowego przeprowadzanej w ruchu drogowym, przy czym uczestnicy warsztatów występują w charakterze osób egzaminowanych;
  - 3) ocena sposobu przeprowadzania egzaminu państwowego przez egzaminatora nadzorującego oraz wspólne omówienie błędów popełnionych przez egzaminatorów;
  - 4) jazda w ruchu drogowym pojazdem spełniającym warunki pojazdu egzaminacyjnego, w zakresie każdej z kategorii prawa jazdy, na jaką egzaminator ma uprawnienia do przeprowadzania egzaminów państwowych.
4. Zajęcia, o których mowa w ust. 3, realizuje się wyłącznie dla jednej kategorii uprawnień jakie posiada egzaminator tak aby w ciągu 5 lat odbył szkolenie w zakresie wszystkich kategorii posiadanych uprawnień.
5. W ramach zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, za zgodą dyrektora, mogą być wykorzystane zarejestrowane fragmenty przebiegu części praktycznej egzaminu państwowego. Warunkiem wykorzystania zarejestrowanych fragmentów jest zachowanie zasad ochrony danych osobowych, w tym w szczególności zasad dotyczących ochrony wizerunku osoby egzaminowanej i egzaminatora.
- § 46. Szczegółowy program zajęć, o których mowa w § 45, przygotowuje dyrektor i przedstawia do zatwierdzenia właściwemu marszałkowi województwa.
- § 47. Zaświadczenie, o którym mowa w art. 63 ust. 5 ustawy, zawiera co najmniej:
- 1) kolejny numer zaświadczenia w ewidencji;
  - 2) nazwę ośrodka egzaminowania;
  - 3) imię i nazwisko egzaminatora;
  - 4) numer PESEL egzaminatora albo datę urodzenia w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL;
  - 5) numer egzaminatora w ewidencji;
  - 6) zakres posiadanych uprawnień do egzaminowania kandydatów na kierowców;
  - 7) daty rozpoczęcia i zakończenia warsztatów doskonalących;
  - 8) imię i nazwisko oraz podpis dyrektora, który wystawił zaświadczenie;
  - 9) datę wystawienia zaświadczenia.

Rozdział 9

Egzamin weryfikacyjny

- § 48. Komisja weryfikacyjna, o której mowa w art. 64 ust. 1 ustawy, przeprowadza egzamin weryfikacyjny dla grup nie mniejszych niż 20 i nie większych niż 40 osób.
- § 49. 1. Egzamin weryfikacyjny składa się z części:
- 1) teoretycznej – obejmującej sprawdzenie znajomości wybranych zagadnień z przepisów ruchu drogowego, zagadnień dotyczących techniki kierowania i obsługi pojazdu, techniki i taktyki jazdy, zasad przeprowadzania egzaminu państwowego, etyki zawodu egzaminatora oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego – przeprowadzanej w formie testu;
  - 2) praktycznej – obejmującej sprawdzenie umiejętności wykonywania i oceny wykonania zadań egzaminacyjnych, realizowanej na placu manewrowym i w ruchu drogowym.
2. Warunkiem przeprowadzenia części praktycznej egzaminu weryfikacyjnego jest uzyskanie pozytywnego wyniku z części teoretycznej. Pozytywny wynik części teoretycznej egzaminu weryfikacyjnego jest ważny przez 1 rok od dnia jego uzyskania.
3. Egzamin weryfikacyjny przeprowadza się w zakresie prawa jazdy kategorii A, B, C i D dla każdej kategorii oddzielnie.
- § 50. 1. Przed przystąpieniem do egzaminu weryfikacyjnego osoba ubiegająca się o wpis do ewidencji egzaminatorów składa do organu ewidencyjnego właściwego ze względu na stałe miejsce zamieszkania następujące dokumenty:

- 1) wniosek o wpis do ewidencji egzaminatorów, którego wzór określa załącznik nr 9 do rozporządzenia;
  - 2) dokument potwierdzający posiadanie wyższego wykształcenia;
  - 3) informację o osobie z Krajowego Rejestru Karnego;
  - 4) zaświadczenie o ukończeniu kursu kwalifikacyjnego;
  - 5) orzeczenie lekarskie i psychologiczne, o których mowa odpowiednio w art. 58 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy;
  - 6) kopię posiadanego prawa jazdy lub zaświadczenie o posiadaniu przez okres co najmniej 6 lat prawa jazdy kategorii B oraz o posiadaniu przez okres co najmniej 1 roku prawa jazdy kategorii objętej egzaminowaniem, jeżeli prawo jazdy nie wskazuje dat uzyskania poszczególnych kategorii prawa jazdy;
  - 7) zaświadczenie o posiadaniu uprawnienia egzaminatora prawa jazdy kategorii B od co najmniej 3 lat w przypadku osób przystępujących do egzaminu w zakresie pozostałych kategorii prawa jazdy;
  - 8) dowód uiszczenia opłaty za egzamin.
2. Wymagania, o których mowa w ust. 1:
- 1) pkt 1 – nie dotyczą osób ubiegających się o uprawnienia do egzaminowania w zakresie pozwolenia;
  - 2) pkt 2 – nie dotyczą osób ubiegających się o rozszerzenie posiadanego zakresu uprawnień egzaminatora.
3. Osoba ubiegająca się o ponowny wpis do ewidencji egzaminatorów, w trybie art. 71 ust. 5 ustawy, przed przystąpieniem do egzaminu weryfikacyjnego składa do właściwego organu ewidencyjnego:
- 1) skierowanie wydane przez właściwego marszałka województwa;
  - 2) dokumenty, o których mowa w ust. 1;
  - 3) kopię decyzji o skreśleniu z ewidencji egzaminatorów;
  - 4) dowód uiszczenia opłaty za egzamin.
- § 51.** Właściwy organ ewidencyjny przesyła do przewodniczącego komisji weryfikacyjnej wniosek o wyznaczenie terminu egzaminu weryfikacyjnego oraz listę osób, które zostały zakwalifikowane na egzamin weryfikacyjny i złożyły dokumenty, o których mowa w § 50.
- § 52.** Przewodniczący komisji weryfikacyjnej wyznacza termin i miejsce egzaminu weryfikacyjnego dla osób zakwalifikowanych na egzamin.
- § 53.** 1. Część teoretyczna egzaminu weryfikacyjnego jest przeprowadzana w formie testu:
- 1) komputerowego – za pomocą urządzenia egzaminacyjnego – polegającego na wskazaniu wszystkich prawidłowych odpowiedzi w wyświetlanych systemem losowym pytaniach egzaminacyjnych ujętych w banku pytań zapisanych w postaci elektronicznej albo
  - 2) pisemnego – polegającego na wybraniu wszystkich prawidłowych odpowiedzi i wpisaniu ich oznaczeń literowych do odpowiednich rubryk imiennego arkusza egzaminacyjnego.
2. Test pisemny jest przygotowywany z pytań umieszczonych w banku pytań stosowanych w przypadku testu komputerowego.
- § 54.** 1. Część teoretyczna egzaminu weryfikacyjnego obejmuje:
- 1) 20 pytań – w zakresie prawa jazdy kategorii B, w tym:
    - a) 7 pytań o wartości 3 punktów,
    - b) 6 pytań o wartości 2 punktów,
    - c) 7 pytań o wartości 1 punktu;
  - 2) 14 pytań – w zakresie prawa jazdy kategorii A, C lub D, w tym:
    - a) 5 pytań o wartości 3 punktów,
    - b) 4 pytania o wartości 2 punktów,
    - c) 5 pytań o wartości 1 punktu.

2. Każde pytanie egzaminacyjne ma trzy odpowiedzi, z których co najmniej jedna jest prawidłowa.
  3. Kandydat na egzaminatora nie uzyskuje punktów, w przypadku gdy na pytanie egzaminacyjne:
    - 1) nie udzielił odpowiedzi;
    - 2) udzielona odpowiedź jest nieprawidłowa lub niepełna.
  4. Czas trwania części teoretycznej egzaminu weryfikacyjnego wynosi:
    - 1) 30 minut – dla prawa jazdy kategorii B;
    - 2) 20 minut – dla prawa jazdy kategorii A, C lub D.
  5. Wynik części teoretycznej egzaminu weryfikacyjnego uznaje się za pozytywny, jeżeli osoba egzaminowana uzyskała co najmniej:
    - 1) 34 z 40 punktów – w zakresie prawa jazdy kategorii B;
    - 2) 23 z 28 punktów – w zakresie prawa jazdy kategorii A, C lub D.
  6. Część praktyczna egzaminu weryfikacyjnego odbywa się przy użyciu pojazdu odpowiedniego do rodzaju uprawnień, o jakie ubiega się kandydat na egzaminatora.
- § 55.** 1. Część praktyczna egzaminu weryfikacyjnego polega na:
- 1) wykonaniu przez kandydata na egzaminatora na placu manewrowym i w ruchu drogowym dla poszczególnych kategorii prawa jazdy zadań określonych w tabeli nr 1 załącznika nr 10 do rozporządzenia;
  - 2) dokonaniu przez kandydata na egzaminatora oceny prawidłowości wykonania zadań egzaminacyjnych na placu manewrowym i w ruchu drogowym, przy zastosowaniu kryteriów określonych w tabeli nr 2 załącznika nr 10 do rozporządzenia.
2. Część praktyczna egzaminu weryfikacyjnego jest przeprowadzana jednocześnie dla dwóch kandydatów na egzaminatorów, z tym że jeden z kandydatów wykonuje zadania egzaminacyjne siedząc za kierownicą pojazdu egzaminacyjnego, a drugi ocenia ich wykonanie. Ocenie podlega umiejętność wykonania zadań egzaminacyjnych w ruchu drogowym oraz umiejętność oceny ich wykonania.
3. W przypadku części praktycznej egzaminu weryfikacyjnego zadania egzaminacyjne przeprowadza się według kolejności określonej w tabeli nr 1 załącznika nr 10 do rozporządzenia, z tym że w zakresie prawa jazdy kategorii A przeprowadza się je w kolejności: poz. 1, poz. 6, poz. 5, poz. 7, poz. 8, poz. 30, poz. 31.
- § 56.** 1. Kandydat na egzaminatora uzyskuje negatywny wynik części praktycznej egzaminu weryfikacyjnego i egzamin ten przerywa się, jeżeli:
- 1) dwukrotnie nieprawidłowo wykona to samo zadanie egzaminacyjne;
  - 2) nieprawidłowo ustali ocenę z egzaminu;
  - 3) w czasie wykonywania zadań egzaminacyjnych spowoduje zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego;
  - 4) kierując pojazdem, narusza przepisy ruchu drogowego w sposób określony w tabeli nr 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia;
  - 5) zachowanie kandydata na egzaminatora kierującego pojazdem lub prowadzącego egzamin na placu manewrowym, świadczy o możliwości stworzenia zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego;
  - 6) zaproponował członkom komisji przyjęcie korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za uzyskanie pozytywnego wyniku egzaminu.
2. Za zachowanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, uznaje się:
- 1) działanie mogące skutkować stworzeniem zagrożenia dla zdrowia lub życia osób – w przypadku kandydata na egzaminatora kierującego pojazdem lub prowadzącego egzamin;
  - 2) przejechanie kołem przez linie wyznaczające zewnętrzne krawędzie stanowisk – w przypadku kandydata na egzaminatora kierującego pojazdem;

- 3) najechanie albo potrącenie pachołka lub tyczki – w przypadku kandydata na egzaminatora kierującego pojazdem.
- § 57. Jeżeli osoba egzaminowana uzyskała negatywny wynik z części teoretycznej lub praktycznej egzaminu weryfikacyjnego albo nie zgłosiła się na egzamin, przewodniczący komisji wyznacza kolejny termin egzaminu po wcześniejszym zgłoszeniu tej osoby przez właściwy organ ewidencyjny i uiszczeniu przez nią opłaty za egzamin.

Rozdział 10

Dokumenty stwierdzające uprawnienia egzaminatorów

- § 58. Właściwy organ ewidencyjny, wpisując osobę do ewidencji egzaminatorów:
- 1) nadaje jej numer uprawnień, składający się z 4 znaków, z tym że:
    - a) pierwszy znak od lewej jest wyróżnikiem województwa ustalonym w przepisach w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów,
    - b) pozostałe trzy znaki są numerem porządkowym w ewidencji egzaminatorów;
  - 2) w zakresie prawa jazdy kategorii:
    - a) B, C lub D, posiadającą dodatkowo uprawnienia do kierowania pojazdami odpowiednio w zakresie prawa jazdy kategorii B+E, C+E, D+E, wpisuje jej z urzędu uprawnienia do egzaminowania odpowiednio w zakresie prawa jazdy kategorii B+E, C1+E, C+E, D1+E, D+E oraz kategorii T – jeżeli osoba ta spełnia warunki, o których mowa w art. 58 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy,
    - b) C lub D, posiadającą dodatkowo uprawnienia do kierowania pojazdami w zakresie prawa jazdy kategorii C1+E lub D1+E, wpisuje jej z urzędu uprawnienia do egzaminowania odpowiednio w zakresie prawa jazdy kategorii C1+E lub D1+E,
    - c) B, C lub D, wpisuje jej z urzędu uprawnienia do egzaminowania odpowiednio w zakresie prawa jazdy kategorii B1, C1 lub D1,
    - d) A, wpisuje jej z urzędu uprawnienia do egzaminowania odpowiednio w zakresie prawa jazdy kategorii AM, A1 oraz A2.
- § 59. 1. Dyrektor zatrudniając egzaminatora wydaje mu pieczętą i legitymację, których wzory określają odpowiednio załączniki nr 11 i 12 do rozporządzenia, po otrzymaniu:
- 1) zaświadczenia wydanego przez właściwy organ ewidencyjny o dokonaniu wpisu do ewidencji egzaminatorów, określającego zakres uprawnień do egzaminowania;
  - 2) kserokopii orzeczenia lekarskiego i psychologicznego, o których mowa odpowiednio w art. 58 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy.
2. Jeżeli terminy następnych badań lekarskich i psychologicznych są różne, legitymację wydaje się z terminem ważności wynikającym z upływu wcześniejszego terminu.
3. Legitymacja i pieczętą podlegają zwrotowi w przypadku rozwiązania z egzaminatorem umowy o pracę.

Rozdział 11

Przepisy przejściowe i końcowe

- § 60. Osoby skierowane na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w trybie art. 114 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, w celu przystąpienia do egzaminu państwowego składają w ośrodku egzaminowania posiadane skierowanie oraz odpowiednio dokumenty, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 1–3.
- § 61. Do dnia 30 września 2013 r. egzamin państwowy oraz egzamin weryfikacyjny może być prowadzony pojazdami wymienionymi w tabeli nr 2, z tym że pojazdy, o których mowa w

poz. 1, 2, 6 i 7, powinny być obciążone co najmniej do połowy swojej dopuszczalnej ładowności.

Tabela nr 2

Poz.	Rodzaj uprawnień	Rodzaj pojazdu	
1	KATEGORIA	C	samochód ciężarowy o dopuszczalnej masie całkowitej co najmniej 10 t i długości co najmniej 7 m
2		C1	samochód ciężarowy o dopuszczalnej masie całkowitej co najmniej 4 t i nieprzekraczającej 7,5 t
3		D	autobus przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu więcej niż 17 osób łącznie z kierowcą, o długości nie mniejszej niż 9 m
4		D1	autobus przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 17 osób łącznie z kierowcą, o długości nie mniejszej niż 5 m
5		B+E	pojazd, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 6 lit. a ustawy, z przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej co najmniej 1 t, o ile łączna dopuszczalna masa całkowita zespołu tych pojazdów przekracza 3,5 t
6		C+E	zespół pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej co najmniej 18 t i długości co najmniej 12 m złożony z samochodu ciężarowego określonego w poz. 1 i przyczepy lub ciągnika siodłowego i naczepy
7		C1+E	zespół pojazdów o długości co najmniej 8 m, złożony z samochodu ciężarowego określonego w poz. 2 i przyczepy o dopuszczalnej masie całkowitej co najmniej 2 t
8		D+E	autobus określony w poz. 3 z przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej co najmniej 1,25 t
9		D1+E	autobus określony w poz. 4 z przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej co najmniej 1,25 t

§ 62. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejściem w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się dotychczasowy sposób wypełniania i obiegu dokumentów.

§ 63. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 19 stycznia 2013 r.

**Minister
Transportu, Budownictwa
i Gospodarki Morskiej**

w porozumieniu:

Minister Spraw Wewnętrznych

Minister Obrony Narodowej

Zadania egzaminacyjne stosowane na egzaminie państwowym oraz kryteria oceny wykonania tych zadań

Tabela nr 1

Zachowania osoby egzaminowanej zagrażające bezpośrednio życiu i zdrowiu uczestników ruchu drogowego skutkujące przerwaniem egzaminu państwowego	
1	Spowodowanie kolizji drogowej
2	Omijanie pojazdu, który jechał w tym samym kierunku, lecz zatrzymał się w celu ustąpienia pierwszeństwa pieszym
3	Wyprzedzanie na przejściu dla pieszych i bezpośrednio przed nim
4	Nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu znajdującemu się na oznakowanym przejściu
5	Nieustąpienie pierwszeństwa przez kierującego pojazdem, który skręca w drogę poprzeczną, pieszemu przechodzącemu na skrzyżowaniu przez jezdnię drogi, na którą wjeżdża pojazd
6	Niezatrzymanie pojazdu w razie przechodzenia przez jezdnię osoby niepełnosprawnej, używającej specjalnego oznaczenia, lub osoby o widocznej ograniczonej sprawności poruszania się w celu umożliwienia jej przejścia
7	Nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu podczas cofania
8	Niezastosowanie się do: 8.1 sygnałów świetlnych, 8.2 sygnałów i poleceń podawanych przez osoby uprawnione do kierowania ruchem drogowym, 8.3 sygnałów i poleceń podawanych przez osoby uprawnione do kontroli ruchu drogowego
9	Niezastosowanie się do znaków: 9.1 „stop”, 9.2 „zakaz wjazdu”, 9.3 „zakaz skręcania w lewo”, 9.4 „zakaz skręcania w prawo”, 9.5 „nakaz jazdy...”,*) 9.6 wskazujących dozwolone kierunki jazdy z pasa ruchu, 9.7 „linia podwójna ciągła”
10	Nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu: 10.1 na skrzyżowaniu, 10.2 pojazdom szynowym, 10.3 rowerzystom, 10.4 podczas zmiany pasa ruchu, 10.5 w razie przecinania się poza skrzyżowaniem kierunków ruchu lub torów jazdy pojazdów poruszających się po tej samej drodze, 10.6 podczas włączania się do ruchu, 10.7 podczas cofania
11	Naruszenie zakazu zawracania
12	Przekroczenie dopuszczalnej prędkości o więcej niż 20 km/h
13	Nieupewnienie się o możliwości wyprzedzania

14	Naruszenie zakazu wyprzedzania: 14.1 na przejazdach rowerowych i bezpośrednio przed nimi, 14.2 przy dojeżdżaniu do wierzchołka wzniesienia, 14.3 na zakrętach oznaczonych znakami ostrzegawczymi, 14.4 na skrzyżowaniach, 14.5 na przejazdach kolejowych i bezpośrednio przed nimi, 14.6 na przejazdach tramwajowych i bezpośrednio przed nimi
15	Niezastosowanie się do znaku, zakaz wyprzedzania
16	Wyprzedzanie z niewłaściwej strony
*) Odpowiednio do znaków umieszczonych na trasie egzaminu	

Tabela nr 2

Poz.	Zadania egzaminacyjne	Kategorie prawa jazdy
1	Przygotowanie do jazdy, sprawdzenia stanu technicznego podstawowych elementów pojazdu odpowiedzialnych bezpośrednio za bezpieczeństwo jazdy	AM, A1, A2, A, B1, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
2	Ruszanie z miejsca oraz jazda pasem ruchu do przodu i tyłu	B1, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
3	Parkowanie skośne (wjazd przodem – wyjazd tyłem)	B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
4	Parkowanie prostopadłe (wjazd tyłem – wyjazd przodem lub wjazd przodem – wyjazd tyłem)	B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
5	Parkowanie równoległe (wjazd tyłem – wyjazd przodem)	C1, C, D1, D
6	Zawracanie	C1 C
7	Ruszanie z miejsca do przodu na wzniesieniu	AM, A1, A2, A, B, B1, C, C1, D, D1, T, B+E, C+E, C1+E, D+E, D1+E
8	Ślalom wolny (jazda po łukach w kształcie cyfry 8 i pomiędzy 5 pachołkami ustawionymi na wyznaczonym pasie ruchu)	AM, A1, A2, A
9	Ślalom szybki (jazda pomiędzy pachołkami ustawionymi na placu manewrowym)	AM, A1, A2, A
10	Ominięcie przeszkody	A1, A2, A

Tabela nr 3

Poz.	Nr zestawu	Pozycja zadania w tabeli nr 2	Kategorie prawa jazdy
1	1	3, 4 – wjazd tyłem	B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T

2	2	3, 5	C1, C, D1, D
3	3	4 – wjazd przodem, 6	C1, C
4	4	4 – wjazd przodem, 7	B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
5	5	5, 7	C1, C, D1, D
6	6	4 – wjazd tyłem, 6	C1, C

Tabela nr 4

Poz.	Poz. zadania z tabeli 2	Kryteria
1	2	3
1	1	<p>1) sprawdzenie stanu technicznego podstawowych elementów pojazdów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo ruchu drogowego – osoba egzaminowana musi zaprezentować, że potrafi sprawdzić:</p> <ol style="list-style-type: none"> poziom oleju w silniku, poziom płynu chłodzącego, poziom płynu hamulcowego, poziom płynu w spryskiwaczach, działanie sygnału dźwiękowego, działanie świateł pozycyjnych/postojowych, działanie świateł mijania, działanie świateł drogowych, działanie świateł hamowania „STOP”, działanie świateł cofania, działanie świateł kierunkowskazów, działanie świateł awaryjnych, działanie świateł przeciwmgłowych tylnych <p>- jeżeli występuje.</p> <p>Sposób wykonania części zadania określonej w pkt 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na wykonanie czynności osoba egzaminowana ma nie więcej niż 5 minut, – osoba egzaminowana powinna co najmniej wskazać, gdzie i przy użyciu jakich przyrządów lub wskaźników sprawdza się poziom odpowiednich płynów w pojeździe, – w przypadku dokonywania sprawdzenia świateł, o których mowa w lit. i lub j, osoba egzaminowana może poprosić egzaminatora o potwierdzenie działania światła zewnętrznego, – losowy dobór elementów czynności dla każdej osoby egzaminowanej dokonywany jest przez ośrodek egzaminowania przy użyciu urządzenia komputerowego. Urządzenie losuje 1 element spośród elementów określonych w lit. a-e oraz 1 element spośród elementów określonych w lit. f-m. W przypadku gdy ośrodek egzaminowania nie dysponuje odpowiednim urządzeniem komputerowym, losowego

		<p>doboru elementów części pierwszej zadania dokonuje każda osoba egzaminowana, przed przystąpieniem do wykonania zadania, z zachowaniem podziału losowanych elementów zadania jak dla losowania komputerowego;</p> <p>2) właściwe ustawienie fotela, lusterek, zagłówek i zapięcie pasów bezpieczeństwa (jeżeli pojazd jest w nie wyposażony), upewnienie czy drzwi pojazdu są zamknięte, włączenie świateł odpowiednich do jazdy w ruchu drogowym.</p> <p>Sposób wykonania części zadania określonej w pkt 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w lewym lusterku kierowca powinien widzieć lewy bok pojazdu i lewy obszar przestrzeni za pojazdem, – w prawym lusterku kierowca powinien widzieć prawy bok pojazdu i prawy obszar przestrzeni za pojazdem, – w wewnętrznym lusterku kierowca powinien widzieć przez tylną szybę obszar przestrzeni za pojazdem, – zagłówki powinny być ustawione blisko za głową na wysokości głowy; <p>3) dodatkowo dla kategorii AM, A2, A1, A:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) wykorzystanie odpowiedniego stroju ochronnego o którym mowa w § 13 ust. 1 pkt 1 lit. f oraz pkt 3, b) sprawdzenie stanu łańcucha (w przypadku gdy pojazd jest wyposażony w łańcuch), c) zdjęcie pojazdu z podpórki i przemieszczenie go przy unieruchomionym silniku, d) podparcie pojazdu na podpórcę; <p>Sposób wykonania części zadania określonego w pkt 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zdjęcie z podpórki i przemieszczenie pojazdu z poz. 1 do poz. 2 w wyznaczonym stanowisku przy unieruchomionym silniku, – nie najeżdżanie na linie ograniczające stanowisko, – maksymalnie 3 zmiany kierunku ruchu (do tyłu, do przodu, do tyłu); <p>4) dodatkowo dla kategorii B+E, C1+E, C+E, D1+E, D+E, T:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) sprawdzenie mechanizmu sprzęgającego (w tym przewodów hamulcowych i elektrycznych), elementów przyczepy związanych z jej załadunkiem, sposobu zabezpieczenia ładunku, b) sprzęganie przyczepy z pojazdem silnikowym (sytuacja wyjściowa – pojazd silnikowy obok przyczepy) - na wykonanie zadania osoba egzaminowana ma nie więcej niż 10 minut. <p>Sposób wykonania części zadania określonego w pkt 4 lit. b:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podjazd pojazdem silnikowym przed przyczepę, – cofnięcie pojazdem silnikowym w kierunku
--	--	---

		<p>przyczepy w sposób umożliwiający dokonanie sprzęgnięcia,</p> <ul style="list-style-type: none"> – regulacja wysokości zaczepu przyczepy (w przypadku gdy konstrukcja przyczepy to umożliwia), – dokonanie połączenia zaczepu przyczepy z hakiem lub zaczepu pojazdu silnikowego oraz zabezpieczenie przed rozłączeniem, – podłączenie do pojazdu silnikowego: przewodów elektrycznych przyczepy (silnik pojazdu wyłączony), przewodów hamulcowych przyczepy, sprawdzenie działania świateł przyczepy, zwolnienie hamulca postojowego, jeżeli przyczepa jest wyposażona w hamulec postojowy; <p>5) dodatkowo dla kategorii D1, D1+E, D, D+E, sprawdzenie nadwozia, drzwi, wyjść awaryjnych, wymaganego wyposażenia.</p>
2	2	<ol style="list-style-type: none"> 1) upewnienie się o możliwości jazdy, <ol style="list-style-type: none"> a) wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym, b) ocena sytuacji wokół pojazdu; 2) płynne ruszenie, <ol style="list-style-type: none"> a) opuszczenie dźwigni hamulca awaryjnego – w przypadku gdy jest uruchomiony, b) łagodne puszczenie sprzęgła, zwiększenie obrotów silnika; 3) dla prawa jazdy kategorii B1, B, C1, C, D1 – płynna jazda pasem ruchu do przodu i tyłu (w przypadku kategorii B i B1 w trakcie jazdy do tyłu obserwacja toru jazdy pojazdu zgodnie z techniką kierowania przez tylną szybę pojazdu i lusterka); 4) dla prawa jazdy kategorii B+E, C1+E, C+E, D1+E, D, D+E, T: <ol style="list-style-type: none"> a) płynna jazda do przodu pasem ruchu, b) cofanie po prostej i łuku, z możliwością zatrzymywania się i ponawiania jazdy do przodu, w czasie nie dłuższym niż 5 minut; 5) nienajeżdżanie kołem na linii wyznaczające zewnętrzne krawędzie stanowisk (w przypadku kategorii B1 i B nie dotyczy linii wewnętrznych ograniczających i wyznaczających pole zatrzymania pojazdu); 6) nienajeżdżanie oraz niepotrącanie pachołków lub tyczek; 7) zatrzymanie pojazdu przed końcem i początkiem pasa ruchu: <ol style="list-style-type: none"> a) w przypadku kategorii B1 i B w wyznaczonym polu zatrzymania pojazdu, b) w przypadku pozostałych kategorii w odległości nie większej niż 1 m od linii ograniczającej pas. <p>W przypadku egzaminu w zakresie prawa jazdy kategorii B+E, C1+E, C+E, D1+E, D, D+E, T dopuszcza się jedno</p>

		opuszczenie pojazdu w czasie wykonywania zadania
3	3,4	Właściwe sygnalizowanie zamiaru zmiany kierunku jazdy, Sposób wykonania zadania: a) możliwa jedna korekta toru jazdy, b) pojazd nie może: – wyjechać poza określony obszar wjazdu, – naruszyć (najechać kołem lub wyjechać obrysem pojazdu nad linię) linii ograniczających stanowisko, – potrącić pachołków lub tyczek, c) pozycja pojazdu na stanowisku – wewnątrz stanowiska
4	5	Właściwe sygnalizowanie zamiaru zmiany kierunku jazdy, Sposób wykonania zadania: a) możliwa jedna korekta toru jazdy, b) pojazd nie może: – naruszyć linii ograniczających stanowisko (pachołki lub tyczki), oraz – najechać na krawężnik, c) pozycja pojazdu na stanowisku – wewnątrz stanowiska
5	6	Właściwe sygnalizowanie zamiaru zmiany kierunku jazdy, Sposób wykonania zadania: a) nie więcej niż 3 zmiany kierunku jazdy, b) nienajeżdżanie na krawężniki (dopuszcza się dotknięcie i dojechanie do krawężnika)
6	7	Przy ruszaniu pojazd nie powinien cofnąć się więcej niż 0,2 m, a silnik nie powinien zgasnąć – osoba egzaminowana w trakcie wykonywania tego manewru po zatrzymaniu pojazdu na wzniesieniu zaciąga hamulec awaryjny, a następnie rusza do przodu zwalniając go
7	8	1) upewnienie się o możliwości jazdy: a) wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym, b) ocena sytuacji wokół pojazdu, c) płynne ruszenie – łagodne puszczenie sprzęgła, zwiększenie obrotów silnika; 2) 5-krotny przejazd po łukach w kształcie cyfry 8; 3) 2 - krotny przejazd pomiędzy 5 bramkami; 4) upewnianie się o możliwości skreślenia. Sposób wykonania zadania: a) niepodpieranie się nogami, b) nienajeżdżanie na linie wyznaczające zadania egzaminacyjne, c) niepotrącanie pachołków.
8	9	1) upewnienie się o możliwości jazdy: a) wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym,

		<ul style="list-style-type: none"> b) ocena sytuacji wokół pojazdu, c) płynne ruszenie – łagodne puszczenie sprzęgła, zwiększenie obrotów silnika, <p>2) 2 – krotny przejazd pomiędzy 5 pachołkami</p> <p>Sposób wykonania zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) średnia prędkość 1 przejazdu nie może być mniejsza niż 30 km/h, b) przejazdy muszą odbywać się na 2 lub 3 biegu c) niepodpieranie się nogami, d) nienajeżdżanie na linie wyznaczające zadania egzaminacyjne, e) niepotrącanie pachołków.
9	10	<p>1) upewnienie się o możliwości jazdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym, b) ocena sytuacji wokół pojazdu, c) płynne ruszenie - łagodne puszczenie sprzęgła, zwiększenie obrotów silnika; <p>2) 2 – krotny przejazd pasem ruchu, na którym jest ustawiona przeszkoda.</p> <p>Sposób wykonania zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) prędkość najazdu mierzona w wyznaczonym miejscu nie może być mniejsza niż 50 km/h, b) przeszkodę omija się raz z prawej raz z lewej strony tak aby zaprezentować umiejętność wykonania przeciwskrętu w prawo i w lewo, c) niepodpieranie się nogami, d) nienajeżdżanie na linie wyznaczające zadania egzaminacyjne, e) niepotrącanie pachołków

Tabela nr 5

Poz.	Zadania egzaminacyjne
1	Przygotowanie do jazdy i ruszenie z miejsca
2	Jazda do przodu i do tyłu, po prostej i po łuku
3	Dojazd do zwrotnicy i ustawienie jej na pożądanym kierunku oraz przejazd
4	Dojazd do stojącego wagonu i ich połączenie mechaniczne oraz elektryczne
5	Przejazd wagonem wieloczlönowym lub składem co najmniej 2-wagonowym
6	Jazda awaryjna jednym wagonem lub przy wykorzystaniu jednej z grup silników
7	Przejazd przez myjnię wagonów
8	Wjazd na stanowisko postojowe

Tabela nr 6

Poz.	Poz. zadania z tabeli nr 5	Kryteria
1	1	1) właściwe ustawienie fotela i lusterek; 2) sprawdzenie: a) połączenia wagonów, b) działania hamulców, pantografu, przetwornicy, piasecznic, oświetlenia wagonu, c) mechanizmu otwierania i zamykania drzwi wagonów; 3) upewnienie się o możliwości jazdy; 4) płynne ruszenie.
2	2	Płynna jazda do przodu i do tyłu, zatrzymanie wagonu w określonych miejscach.
3	3	1) zatrzymanie wagonu przed zwrotnicą w odległości nie mniejszej niż 0,5 m; 2) właściwe ustawienie zwrotnicy i odpowiedni najazd na iglicę zwrotnic.
4	4	1) dojazd do stojącego wagonu na odległość nie większą niż 0,1 m; 2) właściwe połączenie wagonów.
5	5, 6	1) płynna jazda, przejazd pod izolatorem sekcyjnym; 2) właściwa kolejność wykonywania czynności umożliwiających: a) jazdę jednym sprawnym wagonem, b) przy wykorzystaniu jednej z grup silników.
6	7, 8	1) właściwe przygotowanie wagonu do przejazdu przez myjnię oraz utrzymanie odpowiedniej prędkości przejazdu przez nią; 2) zatrzymanie wagonu w odpowiednim miejscu na stanowisku postojowym oraz jego zabezpieczenie na okres postoju.

Tabela nr 7

Poz.	Zadania egzaminacyjne
1	Wjazd na drogę z obiektu przydrożnego
2	Jazda drogami dwukierunkowymi jednojezdniowymi o różnej liczbie wyznaczonych i niewyznaczonych pasów ruchu, posiadającymi odcinki proste i łuki, wzniesienia i spadki, obniżone i podwyższone dopuszczalne prędkości.
3	Jazda drogami dwukierunkowymi dwujezdniowymi o różnej liczbie wyznaczonych i niewyznaczonych pasów ruchu, posiadającymi odcinki proste i łuki, wzniesienia i spadki, obniżone i podwyższone dopuszczalne prędkości.
4	Jazda drogami jednokierunkowymi o różnej liczbie wyznaczonych i niewyznaczonych pasów ruchu.

5	Przejazd przez skrzyżowania równorzędne (trzy- i czterowlotowe)
6	Przejazd przez skrzyżowania oznakowane znakami ustalającymi pierwszeństwo przejazdu (znak A7, B 20, D1 oraz w połączeniu z tabliczkami T6a i c) określonymi w przepisach w sprawie znaków i sygnałów drogowych,
7	Przejazd przez skrzyżowania z sygnalizacją świetlną.
8	Przejazd przez skrzyżowania, na których ruch odbywa się wokół wyspy.
9	Przejazd przez skrzyżowania dwupoziomowe (wjazd i zjazd)*
10	Przejazd przez przejścia dla pieszych
11	<p>Wykonanie jednego z następujących manewrów parkowania (dotyczy wyłącznie egzaminu państwowego w zakresie prawa jazdy kategorii B i B1):</p> <ul style="list-style-type: none"> – prostopadłe – wjazd przodem wyjazd tyłem (możliwa jedna korekta toru jazdy), przy czym miejsce do parkowania wyznacza egzaminator, wskazując je osobie egzaminowanej; po zaparkowaniu musi być możliwość opuszczenia pojazdu przez kierowcę i pasażera z obydwu stron pojazdu, a pojazd musi być zaparkowany w sposób zgodny z przepisami ruchu drogowego (należy sprawdzić możliwość opuszczenia pojazdu); parkowanie odbywa się z zachowaniem zasad ruchu drogowego, – skośne – wjazd przodem wyjazd tyłem (możliwa jedna korekta toru jazdy), przy czym miejsce do parkowania wyznacza egzaminator, wskazując je osobie egzaminowanej; po zaparkowaniu musi być możliwość opuszczenia pojazdu przez kierowcę i pasażera z obydwu stron pojazdu, a pojazd musi być zaparkowany w sposób zgodny z przepisami ruchu drogowego (należy sprawdzić możliwość opuszczenia pojazdu); parkowanie odbywa się z zachowaniem zasad ruchu drogowego, – równoległe pomiędzy dwoma pojazdami (manewr jest wykonywany, jeżeli jest możliwe wyznaczenie miejsca do parkowania – możliwa jedna korekta toru jazdy) – wjazd tyłem – wyjazd przodem, przy czym miejsce do parkowania wyznacza egzaminator, wskazując je osobie egzaminowanej; długość miejsca do parkowania pomiędzy pojazdami powinna stanowić około 2-krotność długości pojazdu egzaminacyjnego; w trakcie wykonywania manewru możliwa jedna korekta toru jazdy; po zaparkowaniu pojazd nie może stwarzać zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego; w przypadku gdy pojazd parkuje równoległe do krawężnika, w trakcie wykonywania manewru nie może najechać na krawężnik. <p>W przypadku błędnego wykonania manewru parkowania możliwe jest wykonanie manewru w innym miejscu wskazanym przez egzaminatora, a w razie braku możliwości znalezienia miejsca do wykonania manewru dopuszcza się zamiennie wykonanie innego manewru parkowania.</p>
12	<p>Wykonanie manewru zawracania na drodze jednojezdniowej – dwukierunkowej (dotyczy wyłącznie egzaminu państwowego w zakresie prawa jazdy kategorii B1 i B):</p> <ul style="list-style-type: none"> – możliwość wykonania manewru przy wykorzystaniu infrastruktury drogowej (bramy, wjazdy, podjazdy, zatoczki itp.),

	<ul style="list-style-type: none"> – zawracanie musi odbyć się przy użyciu biegu wstecznego, – miejsce do zawracania wyznacza egzaminator.
13	Przejazd przez torowisko tramwajowe ^{**} i kolejowe [*]
14	Przejazd przez tunel [*]
15	Przejazd obok przystanku tramwajowego ^{**} i autobusowego
16	Wykonanie manewru wyprzedzania
17	Wykonanie manewru omijania
18	Wykonanie manewru wymijania (dla kategorii A1, A2, A przy prędkości co najmniej 50 km/h)
19	Wykonanie manewru zmiany pasa ruchu
20	Wykonanie manewru zmiany kierunku jazdy w lewo i prawo
21	Wykonanie manewru zawracania na skrzyżowaniu
22	Hamowanie od prędkości co najmniej 50 km/h do zatrzymania we wskazanym przez egzaminatora miejscu (manewr może być wykonany na placu manewrowym ośrodka egzaminowania) – manewr nie dotyczy kategorii T prawa jazdy.
23	<p>Hamowanie wykonywane w sytuacjach awaryjnych – obowiązkowo w zakresie prawa jazdy kategorii AM, A1, A2 i A, w przypadku pozostałych kategorii nieobowiązkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w przypadku prawa jazdy kategorii A1, A2 i A hamowanie awaryjne musi być wykonane przy prędkości minimum 50 km/h przy użyciu przedniego i tylnego hamulca motocykla, – manewr może być wykonany na placu manewrowym ośrodka egzaminowania.
24	<p>Rozprzęganie pojazdu przyczepą – zadanie realizowane po powrocie na plac manewrowy wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego lub po wykonaniu zadań na placu manewrowym – na wykonanie zadania osoba egzaminowana ma nie więcej niż 7 minut.</p> <p>Sposób wykonania czynności podczas rozprzęgania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaciągnięcie hamulca awaryjnego pojazdu silnikowego i unieruchomienie silnika, – zabezpieczenie pojazdu silnikowego i przyczepy przed samoczynnym przemieszczeniem się (użycie klinów lub hamulca postojowego przyczepy), – odłączenie przewodów elektrycznych i hamulcowych we właściwej kolejności (zabezpieczenie ich przed zabrudzeniem poprzez umieszczenie ich we właściwym miejscu), – wysunięcie podpory jeżeli zaczep przyczepy jest wyposażony w podpórę, – rozłączenie pojazdu z przyczepą (odjechanie pojazdem), – ustawienie pojazdu obok przyczepy
<p>[*] Dotyczy miast posiadających przejazd kolejowy, skrzyżowanie dwupoziomowe lub tunel położone w odległości nie większej niż 2,5 km od placu manewrowego ośrodka egzaminowania.</p> <p>^{**} Dotyczy miast z komunikacją tramwajową.</p>	

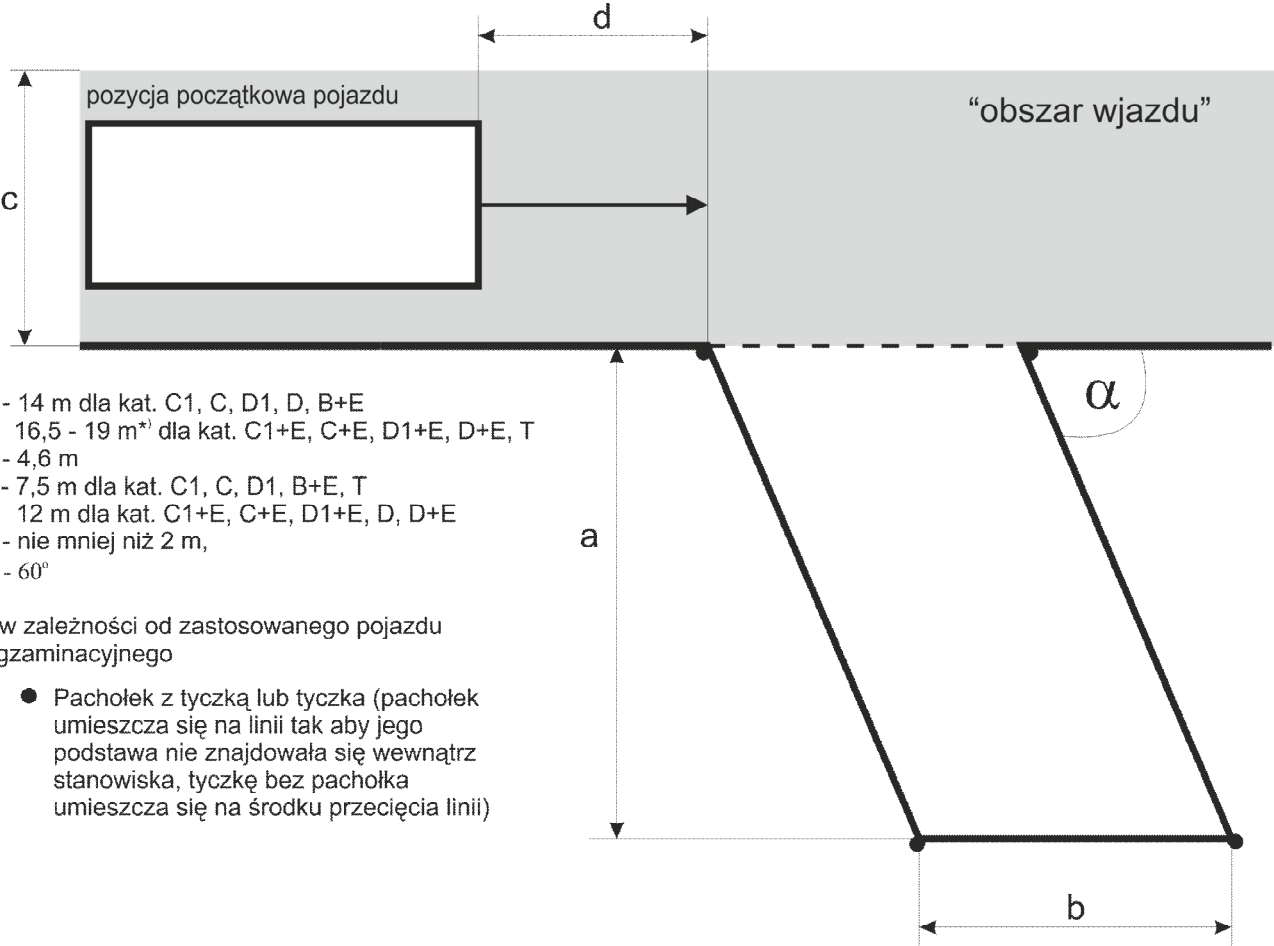
Tabela nr 8

Poz.	Rodzaj uprawnień	Minimalny czas trwania jazdy w ruchu drogowym [min]
1	Prawo jazdy kategorii:	
	– AM, A1, A2, A, B+E, T,	25
	– B1, B,	40
	– C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E.	45
2	Pozwolenie	35

Tabela nr 9

Jazda pasem ruchu oraz po łuku do przodu i do tyłu								
<p>• pachołek</p>								
Legenda								
Kategorie prawa jazdy	a [m]	b [m]	c [m]	d [m]	e [m]	f [m]	r [m]	R [m]
B1, B	30,5	3	27,5	6	9	5	6	6
C1, C, D1	34	3,5	27,5	12	18,5	-	12	9
B+E, C1+E, C+E, D1+E, D, D+E, T,	32	4	25	16,5-19*	23,5-26*	-	15	12
* - w zależności od długości zastosowanego pojazdu egzaminacyjnego								

Tabela nr 10

Lp	Nazwa stanowiska
1	<p data-bbox="257 339 509 368">Parkowanie skośne</p> <p data-bbox="512 759 1065 954"> a - 14 m dla kat. C1, C, D1, D, B+E 16,5 - 19 m^{*)} dla kat. C1+E, C+E, D1+E, D+E, T b - 4,6 m c - 7,5 m dla kat. C1, C, D1, B+E, T 12 m dla kat. C1+E, C+E, D1+E, D, D+E d - nie mniej niż 2 m, α - 60° </p> <p data-bbox="512 983 970 1038"> ^{*)}w zależności od zastosowanego pojazdu egzaminacyjnego </p> <ul data-bbox="545 1054 1021 1193" style="list-style-type: none"> ● Pachołek z tyczką lub tyczka (pachołek umieszcza się na linii tak aby jego podstawa nie znajdowała się wewnątrz stanowiska, tyczkę bez pachołka umieszcza się na środku przecięcia linii)

Parkowanie prostopadłe

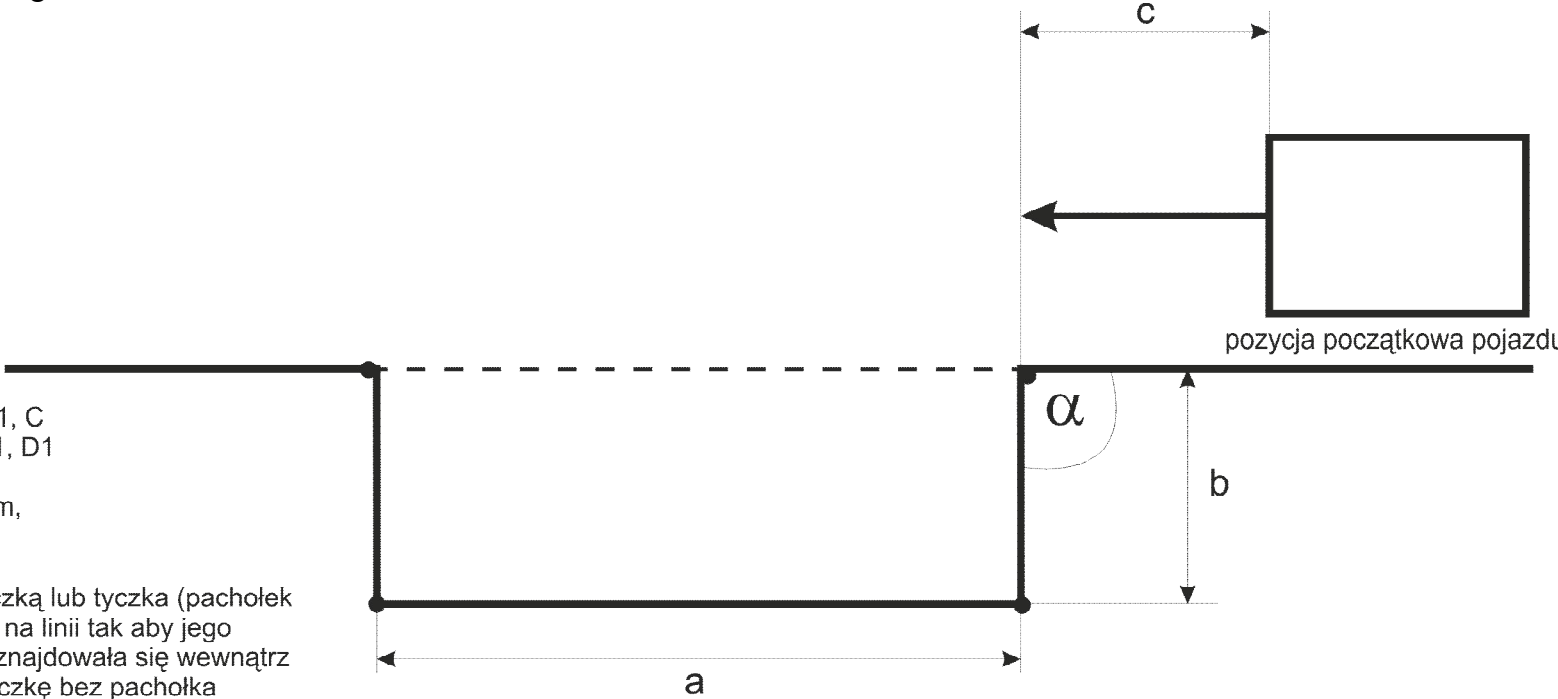
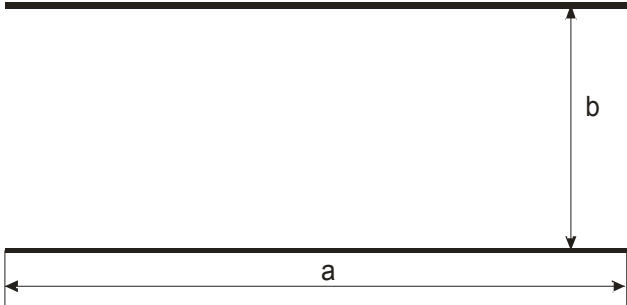

2

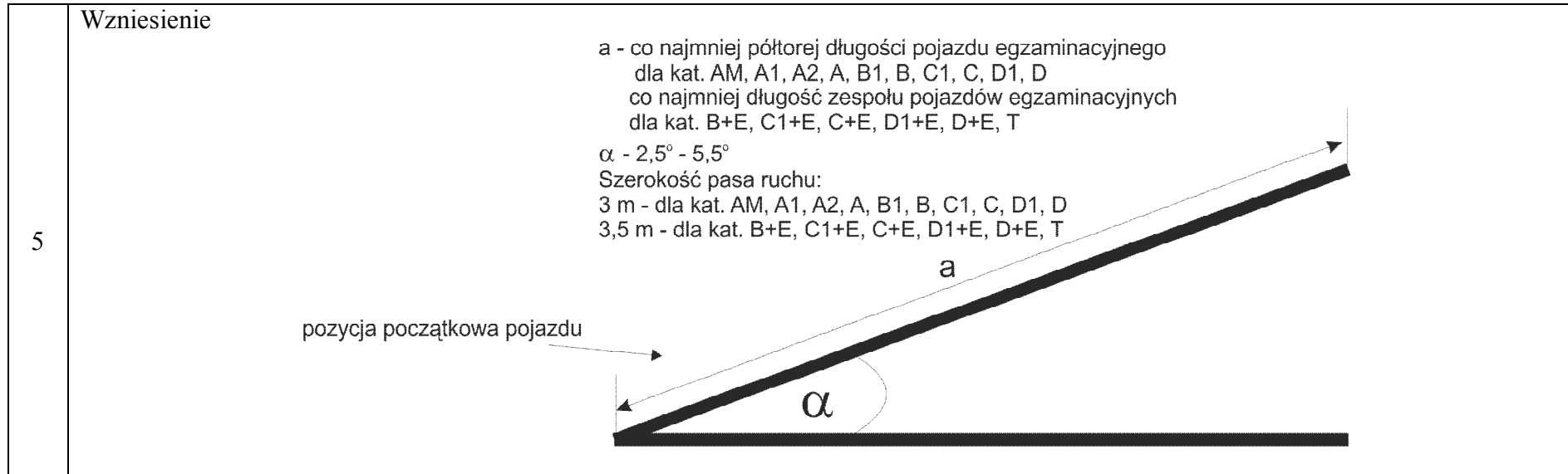
- a - 14 m dla kat. C1, C, D1, D, B+E
16,5 - 19 m^{*)} dla kat. C1+E, C+E, D1+E, D+E, T
- b - 4 m dla kat. C1, C, D1, D, B+E
4,5 m dla kat. C1+E, C+E, D1+E, D+E, T
- c - 12 m dla kat. C1, C, D1, D, B+E, T
16 m dla kat. C1+E, C+E, D1+E, D+E
- d - nie mniej niż 2 m,
- α - 90°

^{*)}w zależności od zastosowanego pojazdu egzaminacyjnego

- Pachołek z tyczką lub tyczka (pachołek umieszcza się na linii tak aby jego podstawa nie znajdowała się wewnątrz stanowiska, tyczkę bez pachołka umieszcza się na środku przecięcia linii)

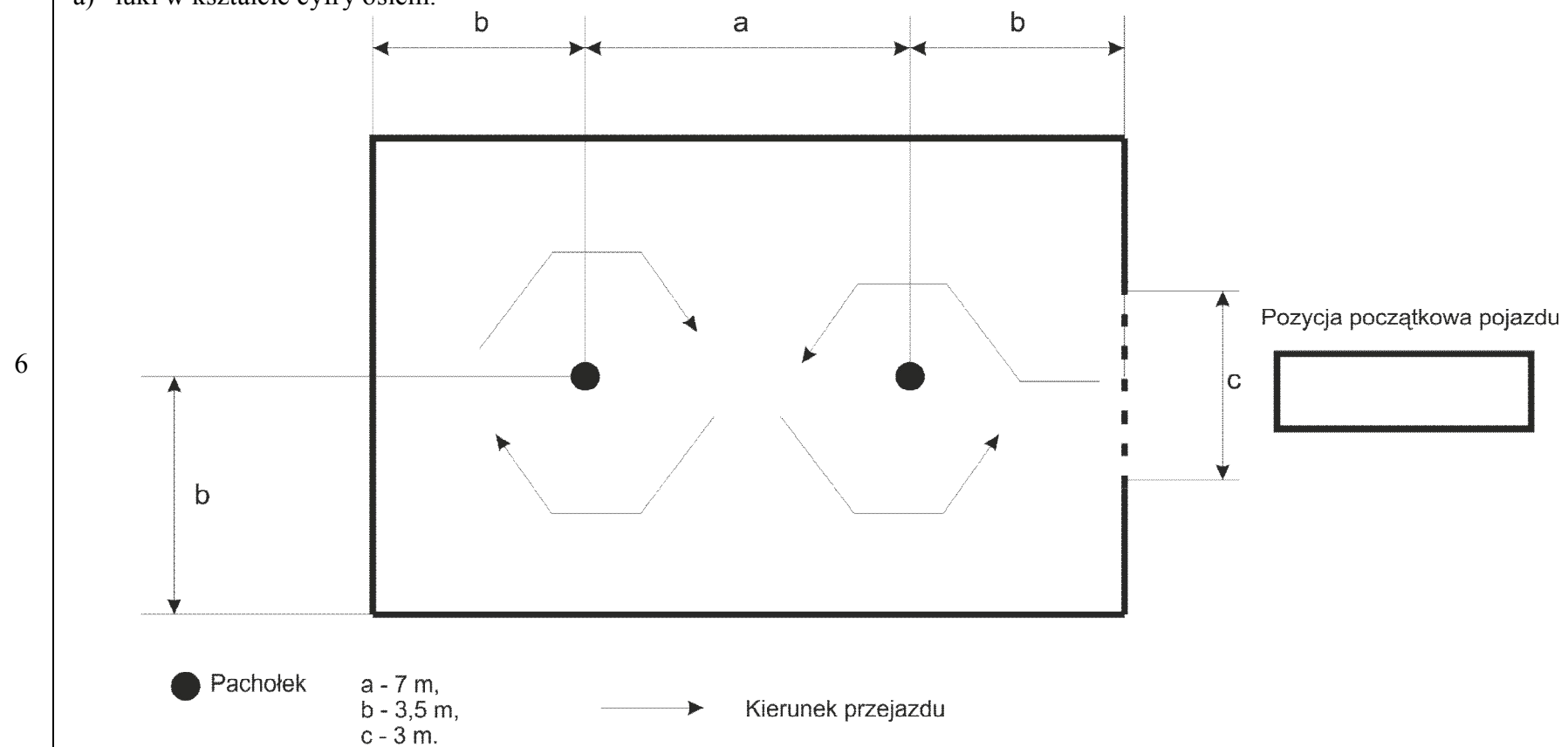
3	<p>Parkowanie równoległe</p> <p>a - 12 m dla kat. C1, C 16 m dla kat. D1, D1 b - 3 m c - nie mniej niż 2 m, α - 90°</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Pacholek z tyczką lub tyczka (pacholek umieszcza się na linii tak aby jego podstawa nie znajdowała się wewnątrz stanowiska, tyczkę bez pachotka umieszcza się na środku przecięcia linii)
4	<p>Zawracanie</p> <p>a - 14 m b - 10 m</p>

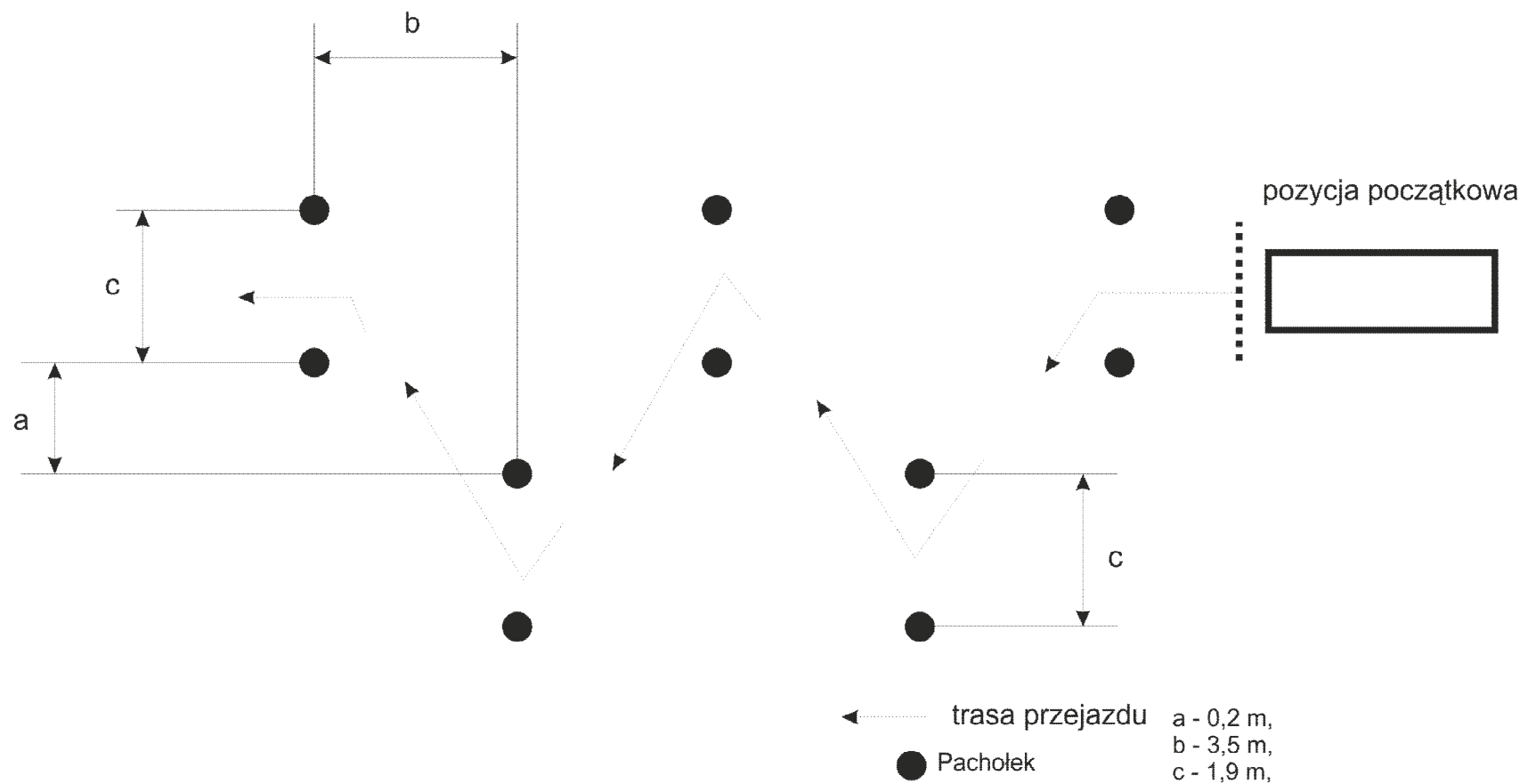

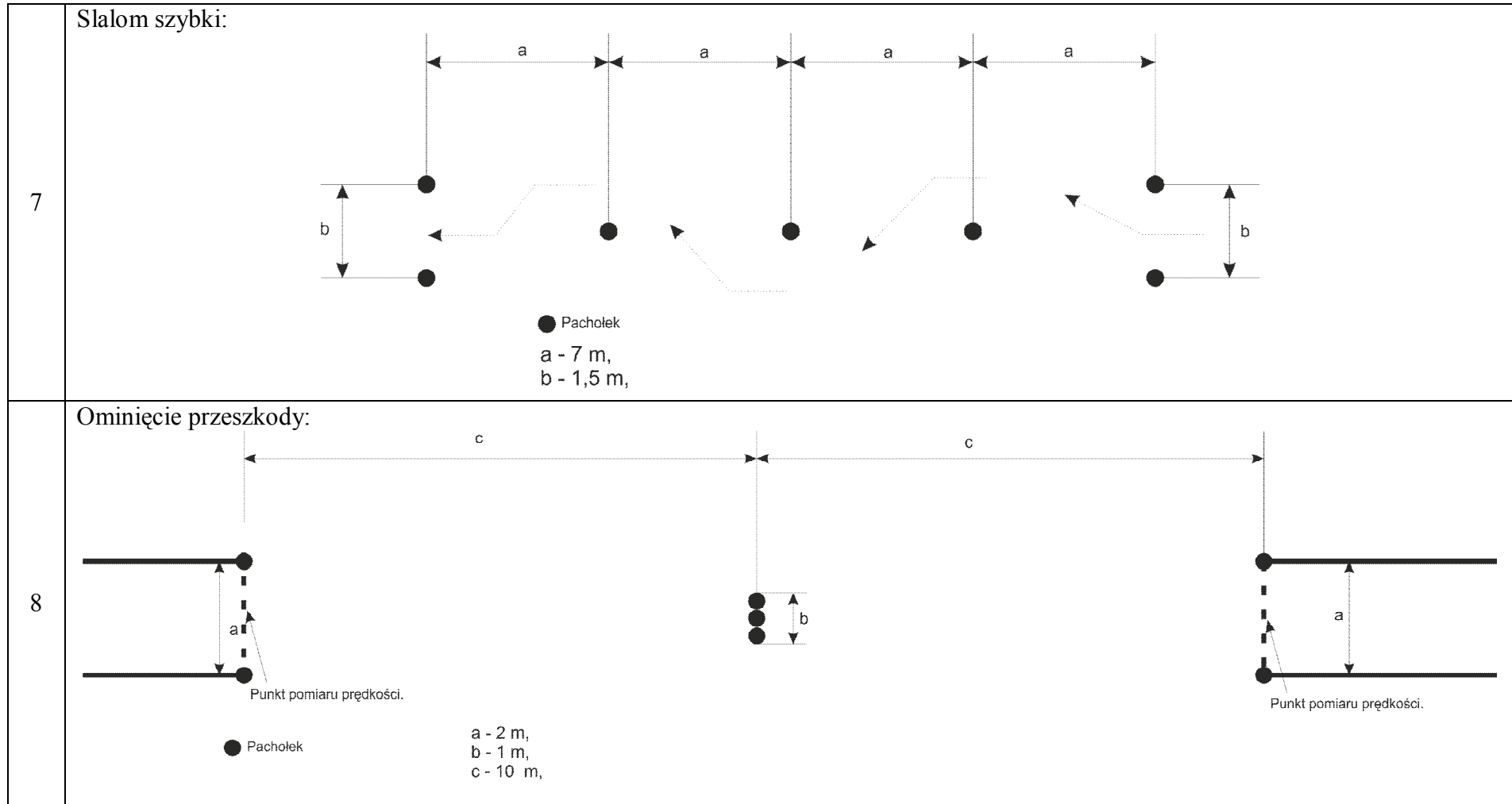
Slalom wolny:

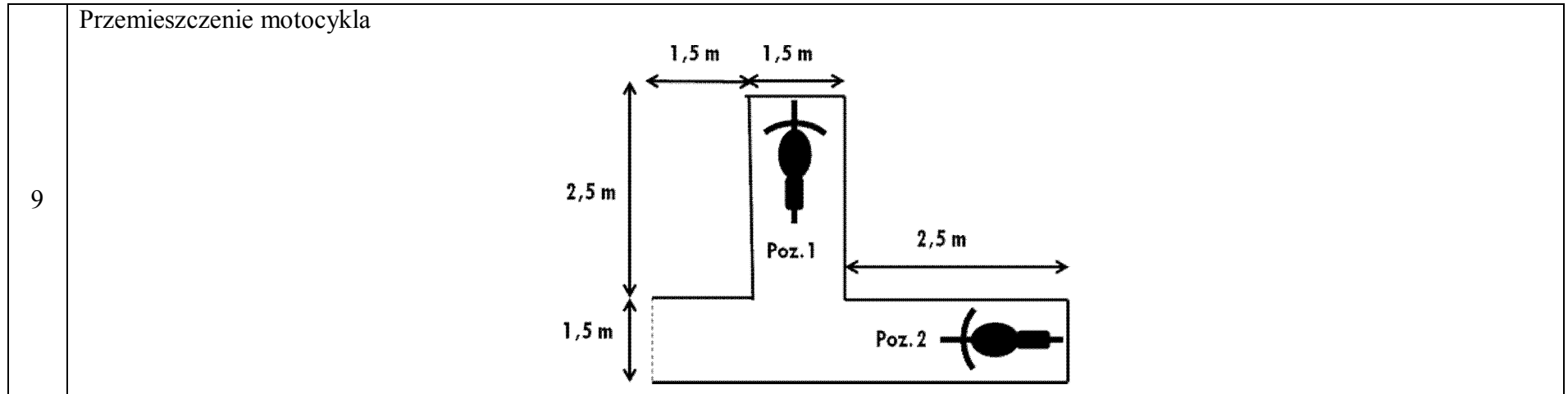
a) łuki w kształcie cyfry osiem:

b) slalom pomiędzy bramkami:

Wzór

Lista osób zakwalifikowanych na egzamin
w dniu ..... o godzinie.....

Nr egzaminatora .....

Lp.	Nazwisko i Imię	Nr Pesel/ data urodzenia ¹⁾	Nr instruktora prowadzącego szkolenie ²⁾	Nr ewidencyjny	Rodzaj egzaminu ³⁾	Wyniki egzaminów:							
			Nazwisko i Imię			A	B	C	D	T	B+E	C+E	...
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	...
1					T								
					P								
2					T								
					P								
3					T								
					P								
4					T								
					P								
...					T								
					P								

Uwagi ⁴⁾.....

Objaśnienie:

- 1) datę urodzenia można wpisać tylko osobom, które nie mają nadanego numeru PESEL.
- 2) numer instruktora prowadzącego wpisuje się wyłącznie w przypadku gdy osoba wnioskowała o przeprowadzenie egzaminu w obecności instruktora prowadzącego szkolenie
- 3) T – część teoretyczna, P – część praktyczna
- 4) uwagi ośrodka egzaminowania np. egzamin prowadzony pojazdem osoby egzaminowanej

.....
(pieczęć i podpis)

Wzór

ARKUSZ PRZEBIEGU CZĘŚCI PRAKTYCZNEJ EGZAMINU PAŃSTWOWEGO

..... Nazwisko i imię osoby egzaminowanej				..... Data i godzina części praktycznej egzaminu państwowego					
..... Godzina rozpoczęcia / zakończenia egzaminu				..... Nr zestawu (nie dotyczy kat. AM, A1, A2, A, B, B1)		..... Kategoria			
Poz.	Plac manewrowy / ruch drogowy	Ocena			Ruch drogowy	Ocena			
		N-neg.	P.-poz.			N-neg.	P.-poz.		
1	Przygotowanie do jazdy	1 ☐	2 ☐	☐	16	Wyprzedzanie	1 ☐	2 ☐	☐
2	Ruszanie z miejsca oraz jazda pasem ruchu do przodu i do tyłu	1 ☐	2 ☐	☐	17	Omijanie	1 ☐	2 ☐	☐
3	Parkowanie skośne (wjazd przodem - wyjazd tyłem)	1 ☐	2 ☐	☐	18	Wymijanie	1 ☐	2 ☐	☐
4.1	Parkowanie prostopadłe (wjazd przodem - wyjazd tyłem)	1 ☐	2 ☐	☐	19	Zmiana pasa ruchu	1 ☐	2 ☐	☐
4.2	Parkowanie prostopadłe (wjazd tyłem - wyjazd przodem)	1 ☐	2 ☐	☐	20	Zmiana kierunku jazdy w lewo i w prawo	1 ☐	2 ☐	☐
5	Parkowanie równoległe (wjazd przodem - wyjazd tyłem)	1 ☐	2 ☐	☐	21	Zawracanie na skrzyżowaniu	1 ☐	2 ☐	☐
6	Zawracanie	1 ☐	2 ☐	☐	22	Hamowanie do zatrzymania we wskazanym miejscu	1 ☐	2 ☐	☐
7	Ruszanie z miejsca do przodu na wzniesieniu	1 ☐	2 ☐	☐	23	Hamowanie awaryjne	1 ☐	2 ☐	☐
8	Słalom wolny (dotyczy kategorii AM, A1, A2, A)	1 ☐	2 ☐	☐	24	Rozprężanie	1 ☐	2 ☐	☐
9	Słalom szybki (dotyczy kategorii AM, A1, A2, A)	1 ☐	2 ☐	☐	25	Przekroczenie dopuszczalnej prędkości	1 ☐	2 ☐	☐
10	Ominięcie przeszkody (dotyczy kategorii A1, A2, A)	1 ☐	2 ☐	☐	26	Zachowanie w odniesieniu do znaków poziomych	1 ☐	2 ☐	☐
Poz.	Ruch drogowy	Ocena		27	Zachowanie w odniesieniu do znaków pionowych	1 ☐	2 ☐	☐	
		N-neg.	P.-poz.	28	Zachowanie w odniesieniu do sygnałów świetlnych	1 ☐	2 ☐	☐	
1	Włączanie się do ruchu	1 ☐	2 ☐	☐	29	Zachowanie w odniesieniu do poleceń osoby kierującej ruchem	1 ☐	2 ☐	☐
2	Jazda drogami dwukierunkowymi jednojezdniowymi	1 ☐	2 ☐	☐	30	Zachowanie w odniesieniu do innych uczestników ruchu	1 ☐	2 ☐	☐
3	Jazda drogami dwukierunkowymi dwujezdniowymi	1 ☐	2 ☐	☐	31	Respektowanie zasad techniki kierowania pojazdami	1 ☐	2 ☐	☐
4	Jazde drogami jednokierunkowymi	1 ☐	2 ☐	☐	Uwagi:				
5	Przejazd przez skrzyżowania równorzędne (trzy- i cztero wlotowe)	1 ☐	2 ☐	☐					
6	Przejazd przez skrzyżowania oznakowane znakami ustalającymi pierwszeństwo przejazdu	1 ☐	2 ☐	☐					
7	Przejazd przez skrzyżowania z sygnalizacją świetlną	1 ☐	2 ☐	☐					
8	Przejazd przez skrzyżowania, na których ruch odbywa się wokół wyspy	1 ☐	2 ☐	☐					
9	Przejazd przez skrzyżowania dwupoziomowe	1 ☐	2 ☐	☐					
10	Przejazd przez przejścia dla pieszych	1 ☐	2 ☐	☐					
12	Zawracanie	1 ☐	2 ☐	☐					
13	Przejazd przez torowisko tramwajowe i kolejowe	1 ☐	2 ☐	☐					
14	Przejazd przez tunel	1 ☐	2 ☐	☐					
15	Przejazd obok przystanku tramwajowego i autobusowego	1 ☐	2 ☐	☐	Wynik egzaminu				
..... (podpis i pieczęć egzaminatora)									

Wzór

<p>..... (pieczęć ośrodka egzaminowania)</p>		Protokół egzaminacyjny nr ..... z dnia.....													
		Liczba osób zakwalifikowanych na egzamin													
		Liczba osób egzaminowanych													
Liczba osób, które nie przystąpiły do egzaminu															
Poz.	Nazwisko i Imię		Nr ewidencyjny osoby egzaminowanej	Rodzaj Egzaminu	Wyniki egzaminów:								Numer instruktora prowadzącego szkolenie	Numer ośrodka szkolenia	Numer Egzaminatora
	numer PESEL/ data urodzenia	Zakres egzaminu			A	B	C	D	T	B+E	C+E	...			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	...	...	...	
1				T											
				P											
2				T											
				P											
3				T											
				P											
...				T											
				P											
<p>..... (data i podpis dyrektora)</p>															

Wzór

Karta przeprowadzonych zajęć							Data wydania.....
(pieczęć Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego)							
w zakresie praktyki egzaminatorskiej na kursie kwalifikacyjnym dla kandydatów na egzaminatorów:							
Osoba:	Poz.					1)	Rodzaj szkolenia ☐ 2)
	Książka nr						
Nazwisko							
Imię							Nr PESEL
Numer zajęcia	Data przeprowadzenia zajęć	Rodzaj egzaminu ³⁾	Obserwator kat. ⁴⁾	Prowadzący ⁴⁾ kategoria	Numer egzaminatora		Podpis egzaminatora
1	2	3	4	5	6		7
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
Objaśnienia:							
1) wpisać numer pozycji, pod którym osoba jest zarejestrowana w książce ewidencji osób szkolonych i numer tej książki;							
2) wpisać literę „P” - szkolenie podstawowe lub „D” - szkolenie dodatkowe;							
3) wpisać literę „T” - teoretyczny, „P1” - I część praktycznego, „P2” - II część praktycznego;							
4) wpisać oznaczenie kategorii prawa jazdy.							

1	2	3	4	5	6					7	
24											
25											
26											
27											
28											
29											
30											
31											
32											
33											
34											
35											
36											
37											
38											
39											
40											
41											
42											
43											
44											
45											
46											
47											
48											
49											
50											
51											
52											
53											
54											
55											
KOŃCOWY WYNIK NAUCZANIA											
					<p>..... <small>(podpis i pieczęć egzaminatora)</small></p>						

Wzór

Data wydania .....

(pieczęć osrodka egzaminowania)

Zaświadczenie nr .....¹⁾

o ukończeniu kursu kwalifikacyjnego dla kandydatów na egzaminatorów

Pan(i) .....

(nazwisko) (imię)

Numer PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

zarejestrowany(a) w książce ewidencji osób szkolonych nr ..... poz. ....

posiadający(a):

prawo jazdy kategorii .....²⁾ nr .....

pozwolenie nr .....³⁾

odbył(a) szkolenie podstawowe, dodatkowe:³⁾

Poz.	Kategorie ²⁾ Pozwolenie ³⁾	Data rozpoczęcia szkolenia	Data zakończenia szkolenia	Liczba godzin zajęć		Podpis dyrektora
				teoretycznych	praktycznych	
1	2	3	4	5	6	7
1						
2						
3						

i został(a) uznany(a) za przygotowanego(a) do złożenia egzaminu przed komisją weryfikacyjną powołaną przez ministra właściwego do spraw transportu.

(podpis i pieczęć dyrektora)

Objaśnienia:

¹⁾ wpisać kolejny numer zaświadczenia łamany przez rok jego wydania,

²⁾ wpisać oznaczenia literowe kategorii prawa jazdy,

³⁾ niepotrzebne skreślić.

Wzór

<p>1. Kod terytorialny <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p> <p>2. Data przyjęcia podania <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/></p> <p>3. Nr w rejestrze <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p> <p>wypełnia organ wpisujący do ewidencji</p>	<p>....., dnia..... <small>(miejscowość) (dzień - miesiąc - rok)</small></p> <p>Marszałek Województwa .....</p> <p>.....</p> <p>Ulica ..... Nr bud.....</p> <p>Kod poczt..... Miejscowość .....</p>
<h3>Wniosek</h3> <p>o wpis do ewidencji egzaminatorów</p>	
<p>I. Dane personalne:</p> <p>1. Numer PESEL <input type="text"/></p> <p>2. Nazwisko <input type="text"/></p> <p>3. Pierwsze imię <input type="text"/> 4. Wykształcenie: .....</p> <p>5. Adres zamieszkania: Kod pocztowy <input type="text"/> - <input type="text"/></p> <p>Miejscowość <input type="text"/></p> <p>Ulica <input type="text"/></p> <p>Numer bud. <input type="text"/> Nr lokalu <input type="text"/> Tel. <input type="text"/></p> <p>6. Posiadam uzyskane w dniu ..... uprawnienie egzaminatora nr ..... w zakresie prawa jazdy kategorii.....¹⁾ /pozwolenia ²⁾</p> <p>7. Proszę o wpisanie do ewidencji egzaminatorów: a) w zakresie prawa jazdy kategorii.....¹⁾ b) pozwolenia ²⁾</p> <p>8. Ja, niżej podpisany oświadczam, iż na dzień złożenia wniosku: a) podane w pkt 1 - 8 dane są zgodne ze stanem faktycznym, b) nie został orzeczony w stosunku do mnie - prawomocnym wyrokiem sądu, orzeczeniem kolegium do spraw wykroczeń lub orzeczeniem innego organu uprawnionego do orzekania w sprawach o wykroczenia w trybie dyscyplinarnym - zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, c) nie mam zatrzymanego prawa jazdy / pozwolenia ²⁾ d) zostałem skreślony z ewidencji egzaminatorów w dniu .....²⁾</p> <p>9. Załączniki: ..... (podać liczbę dokumentów): a) fotografia, ²⁾ b) dokument potwierdzający posiadanie wyższego wykształcenia, ²⁾ c) zaświadczenie o niekaralności ²⁾ d) zaświadczenie o posiadaniu przez okres co najmniej 6 lat prawa jazdy kat. B oraz uprawnienia do kierowania pojazdami rodzaju objętego egzaminowaniem przez okres co najmniej 1 roku, ²⁾ e) orzeczenie lekarskie i psychologiczne, ²⁾ f) zaświadczenie o ukończeniu kursu kwalifikacyjnego, ²⁾ g) inne.....</p>	
<p>..... <small>(podpis wnoszącego wniosek)</small></p>	
<p>Objaśnienia:</p> <p>1) wpisać oznaczenie kategorii prawa jazdy; 2) Odpowiednio skreślić część lub całą treść punktu; 3) ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. - o kierujących pojazdami (Dz. U Nr 30, poz. 151, z późn. zm.).</p>	

Zadania egzaminacyjne stosowane na egzaminie weryfikacyjnym dla kandydatów na egzaminatorów i egzaminatorów oraz kryteria ich oceny

Tabela nr 1

Poz.	Zadania egzaminacyjne stosowane na egzaminie weryfikacyjnym dla kandydatów na egzaminatorów i egzaminatorów	Kategorie prawa jazdy
1	Przygotowanie do jazdy, sprawdzenie stanu technicznego podstawowych elementów pojazdu zapewniających bezpieczeństwo jazdy	A, B, C, D
2	Ruszanie z miejsca oraz jazda pasem ruchu do przodu i tyłu	B, C, D
3	Parkowanie prostopadłe (wjazd przodem – wyjazd tyłem)	C, D
4	Parkowanie równoległe (wjazd tyłem – wyjazd przodem)	C, D
5	Ruszanie z miejsca do przodu na wzniesieniu	A, B, C, D
6	Slalom wolny (jazda po łukach w kształcie cyfry 8 i pomiędzy 5 pachołkami ustawionymi na wyznaczonym pasie ruchu)	A
7	Slalom szybki (jazda pomiędzy 5 pachołkami ustawionymi na wyznaczonym pasie ruchu)	A
8	Objechanie przeszkody ustawionej na wyznaczonym pasie ruchu	A
9	Wjazd na drogę z obiektu przydrożnego	B, C, D
10	Jazda drogami dwukierunkowymi jednojezdniowymi o różnej liczbie wyznaczonych i niewyznaczonych pasów ruchu, posiadającymi odcinki proste i łuki, wzniesienia i spadki, obniżone i podwyższone dopuszczalne prędkości	B, C, D
11	Jazda drogami dwukierunkowymi dwujezdniowymi o różnej liczbie wyznaczonych i niewyznaczonych pasów ruchu, posiadającymi odcinki proste i łuki, wzniesienia i spadki, obniżone i podwyższone dopuszczalne prędkości	B, C, D
12	Jazda drogami jednokierunkowymi o różnej liczbie wyznaczonych i niewyznaczonych pasów ruchu	B, C, D
13	Przejazd przez skrzyżowania równorzędne (trzy- i czterowlotowe)	B, C, D
14	Przejazd przez skrzyżowania oznakowane znakami ustalającymi pierwszeństwo przejazdu (znak A7, B 20, D1 oraz w połączeniu z tabliczkami T6a i c, określone w przepisach w sprawie znaków i sygnałów drogowych)	B, C, D
15	Przejazd przez skrzyżowania z sygnalizacją świetlną	B, C, D
16	Przejazd przez skrzyżowania na których ruch odbywa się wokół wyspy	B, C, D
17	Przejazd przez skrzyżowania dwupoziomowe (wjazd i zjazd)*	B, C, D
18	Przejazd przez przejścia dla pieszych	B, C, D
19	Wykonanie jednego z następujących manewrów	B

	<p>parkowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostopadłe – wjazd przodem wyjazd tyłem, przy czym miejsce do parkowania wyznacza kandydat na egzaminatora oceniający wykonanie zadań, wskazując je osobie wykonującej zadanie; po zaparkowaniu musi być możliwość opuszczenia pojazdu przez kierowcę i pasażera z obydwu stron pojazdu, a pojazd musi być zaparkowany w sposób zgodny z przepisami ruchu drogowego (należy sprawdzić możliwość opuszczenia pojazdu); parkowanie odbywa się z zachowaniem przepisów ruchu drogowego, - skośne – wjazd przodem wyjazd tyłem, przy czym miejsce do parkowania wyznacza kandydat na egzaminatora oceniający wykonanie zadań, wskazując je osobie wykonującej zadanie; po zaparkowaniu musi być możliwość opuszczenia pojazdu przez kierowcę i pasażera z obydwu stron pojazdu, a pojazd musi być zaparkowany w sposób zgodny z przepisami ruchu drogowego (należy sprawdzić możliwość opuszczenia pojazdu); parkowanie odbywa się z zachowaniem przepisów ruchu drogowego, - równoległe – pomiędzy dwoma pojazdami (manewr jest wykonywany, jeżeli jest możliwe wyznaczenie miejsca do parkowania – wjazd tyłem – wyjazd przodem, przy czym miejsce do parkowania wyznacza kandydat na egzaminatora oceniający wykonanie zadań, wskazując je osobie wykonującej zadanie; długość miejsca do parkowania pomiędzy pojazdami powinna stanowić około 2-krotność długości pojazdu egzaminacyjnego; w trakcie wykonywania manewru jest możliwa jedna korekta toru jazdy; po zaparkowaniu pojazd nie może stwarzać zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego; w przypadku gdy pojazd parkuje równoległe do krawężnika, w trakcie wykonywania manewru nie może najechać na krawężnik <p>W przypadku błędnego wykonania manewru parkowania jest możliwe wykonanie manewru w innym miejscu wskazanym przez egzaminatora, a w razie braku możliwości znalezienia miejsca do wykonania tego manewru dopuszcza się zamiennie wykonanie innego manewru parkowania.</p>	
20	<p>Wykonanie manewru zawracania na drodze jednojezdniowej dwukierunkowej – dopuszcza się wykonanie tego manewru przy wykorzystaniu infrastruktury drogowej, w szczególności bram, wjazdów, podjazdów, zatok; zawracanie musi odbyć się przy użyciu biegu wstecznego, przy czym miejsce do zawracania wyznacza egzaminator</p>	B

21	Przejazd przez torowisko tramwajowe ** i kolejowe *	B, C, D
22	Przejazd przez tunel*	B, C, D
23	Przejazd obok przystanku tramwajowego ** i autobusowego	B, C, D
24	Wykonanie manewru wyprzedzania	B, C, D
25	Wykonanie manewru omijania	B, C, D
26	Wykonanie manewru wymijania	B, C, D
27	Wykonanie manewru zmiany pasa ruchu	B, C, D
28	Wykonanie manewru zmiany kierunku jazdy w lewo i prawo	B, C, D
29	Wykonanie manewru zawracania na skrzyżowaniu	B, C, D
30	Hamowanie od prędkości co najmniej 50 km/h do zatrzymania we wskazanym przez egzaminatora miejscu; dopuszcza się wykonanie tego manewru na placu manewrowym ośrodka egzaminowania	A, B, C, D
31	Hamowanie wykonywane w sytuacjach awaryjnych; w przypadku prawa jazdy kategorii A hamowanie awaryjne musi być wykonane przy prędkości minimum 50 km/h przy użyciu przedniego i tylnego hamulca motocykla; dopuszcza się wykonanie tego manewru na placu manewrowym ośrodka egzaminowania.	A, B
<p>* Dotyczy miast posiadających przejazd kolejowy, skrzyżowanie dwupoziomowe lub tunel położone w odległości nie większej niż 2,5 km od placu manewrowego ośrodka egzaminowania.</p> <p>** Dotyczy miast z komunikacją tramwajową.</p>		

Tabela nr 2

Poz.	Zadanie z tabeli nr 1	Kryteria oceny zadań egzaminacyjnych stosowanych na egzaminie weryfikacyjnym dla kandydatów na egzaminatorów i egzaminatorów
1	1	<p>1) sprawdzenie stanu technicznego podstawowych elementów pojazdów zapewniających bezpieczeństwo ruchu drogowego – osoba egzaminowana musi zaprezentować, że potrafi sprawdzić:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) poziom oleju w silniku, b) poziom płynu chłodzącego, c) poziom płynu hamulcowego, d) poziom płynu w spryskiwaczach, e) działanie sygnału dźwiękowego, f) działanie świateł pozycyjnych/postojowych, g) działanie świateł mijania, h) działanie świateł drogowych, i) działanie świateł hamowania „STOP”, j) działanie świateł cofania, k) działanie świateł kierunkowskazów, l) działanie świateł awaryjnych, m) działanie świateł przeciwmgłowych tylnych, <p>- jeżeli dotyczy.</p>

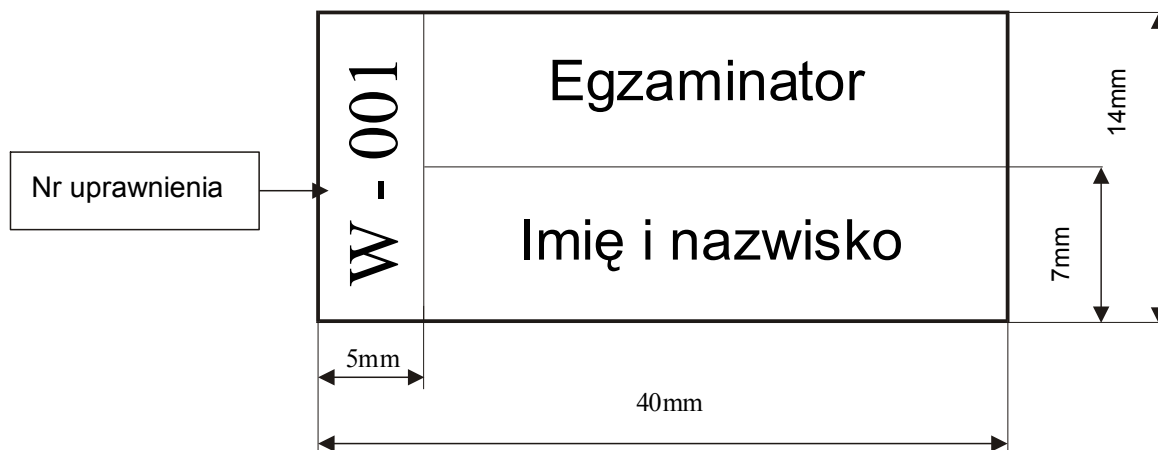

		<p>Sposób wykonania części zadania, o której mowa w pkt 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na wykonanie wszystkich czynności osoba egzaminowana ma nie więcej niż 10 minut, - osoba egzaminowana powinna co najmniej wskazać, gdzie i przy użyciu jakich przyrządów lub wskaźników sprawdza się poziom odpowiednich płynów w pojeździe, - w przypadku dokonywania sprawdzenia świateł, o których mowa w lit. i lub j, osoba egzaminowana może poprosić egzaminatora o potwierdzenie działania światła zewnętrznego. <p>2) właściwe ustawienie fotela, lusterek, zagłówków i zapięcie pasów bezpieczeństwa, (jeżeli pojazd jest w nie wyposażony), upewnienie się czy drzwi pojazdu są zamknięte.</p> <p>Sposób wykonania części zadania określonej w pkt 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w lewym lusterku kierowca powinien widzieć lewy bok pojazdu i lewy obszar przestrzeni za pojazdem, - w prawym lusterku kierowca powinien widzieć prawy bok pojazdu i prawy obszar przestrzeni za pojazdem, - w wewnętrznym lusterku kierowca powinien widzieć przez tylną szybę obszar przestrzeni za pojazdem, - zagłówki powinny być ustawione blisko za głową na wysokości głowy; <p>3) dodatkowo dla kategorii A:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) wykorzystanie odpowiedniego stroju ochronnego takiego, jak rękawice, obuwie, ubranie i kask ochronny, b) sprawdzenie stanu łańcucha (w przypadku gdy pojazd jest w niego wyposażony), c) zdjęcie z podpórki i przemieszczenie go na odległość 5 m bez pomocy silnika, d) podparcie pojazdu na podpórce; <p>4) dodatkowo dla kategorii D sprawdzenie nadwozia, drzwi, wyjść awaryjnych oraz wymaganego wyposażenia.</p>
2	2	<p>1) upewnienie się o możliwości jazdy:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym, b) ocena sytuacji wokół pojazdu, <p>2) płynne ruszenie:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) opuszczenie dźwigni hamulca awaryjnego – w przypadku kiedy jest uruchomiony, b) łagodne puszczenie sprzęgła, zwiększenie obrotów silnika, <p>3) dla kategorii B, C - płynna jazda pasem ruchu do przodu i tyłu (w przypadku kategorii B w trakcie jazdy do tyłu obserwacja toru jazdy pojazdu zgodnie z techniką kierowania przez tylną szybę pojazdu albo lusterka),</p> <p>4) dla kategorii D i T:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) płynna jazda do przodu pasem ruchu,

		<ul style="list-style-type: none"> b) cofanie po prostej i łuku, z możliwością zatrzymywania się i ponawiania jazdy do przodu, w czasie nie dłuższym niż 5 minut, 5) nienajeżdżanie kołem na linii wyznaczające zewnętrzne krawędzie stanowisk (w przypadku kategorii B nie dotyczy linii wewnętrznych ograniczających i wyznaczających pole zatrzymania pojazdu), 6) nienajeżdżanie oraz niepotrącanie pachołków lub tyczek, 7) zatrzymanie pojazdu przed końcem i początkiem pasa ruchu: <ul style="list-style-type: none"> a) w przypadku kategorii B w wyznaczonym polu zatrzymania pojazdu, b) w przypadku pozostałych kategorii w odległości nie większej niż 1 m od linii ograniczającej pas <p>– w przypadku egzaminu w zakresie prawa jazdy kategorii D i T dopuszcza się jedno opuszczenie pojazdu w czasie wykonywania zadania.</p>
3	3	<p>Właściwe sygnalizowanie zamiaru zmiany kierunku jazdy. Sposób wykonania zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) pojazd nie może: <ul style="list-style-type: none"> – wyjechać poza określony obszar wjazdu, – naruszyć (najechać kołem lub wyjechać obrysem pojazdu nad linię) linii ograniczających stanowisko, – potrącić pachołków lub tyczek, b) pozycja pojazdu na stanowisku – wewnątrz stanowiska,
4	4	<p>Właściwe sygnalizowanie zamiaru zmiany kierunku jazdy. Sposób wykonania zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) pojazd nie może: <ul style="list-style-type: none"> – naruszyć linii ograniczających stanowisko (pachołki lub tyczki), oraz – najechać na krawężnik, b) pozycja pojazdu na stanowisku - wewnątrz stanowiska
5	5	<p>Przy ruszaniu pojazd nie powinien cofnąć się więcej niż 0,2 m, a silnik nie powinien zgasnąć - osoba egzaminowana w trakcie wykonywania tego manewru po zatrzymaniu pojazdu na wzniesieniu zaciąga hamulec awaryjny, a następnie rusza do przodu zwalniając go</p>
6	6	<ul style="list-style-type: none"> 1) upewnienie się o możliwości jazdy: <ul style="list-style-type: none"> a) wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym, b) ocena sytuacji wokół pojazdu, c) płynne ruszenie - łagodne puszczenie sprzęgła, zwiększenie obrotów silnika; 2) 5-krotny przejazd po łukach w kształcie cyfry 8; 3) 2 - krotny przejazd pomiędzy 5 bramkami; 4) upewnianie się o możliwości skręcenia.

		<p>Sposób wykonania zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – niepodpieranie się nogami, – nienajeżdżanie na linie wyznaczające zadania egzaminacyjne, – niepotrącanie pachołków;
7	7	<p>1) upewnienie się o możliwości jazdy:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym, b) ocena sytuacji wokół pojazdu, c) płynne ruszenie – łagodne puszczenie sprzęgła, zwiększenie obrotów silnika; <p>2) 2 – krotny przejazd pomiędzy 5 pachołkami.</p> <p>Sposób wykonania zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – średnia prędkość jednego przejazdu nie może być mniejsza niż 30 km/h, – przejazdy muszą odbywać się na 2 lub 3 biegu – niepodpieranie się nogami, – nienajeżdżanie na linie wyznaczające zadania egzaminacyjne, – niepotrącanie pachołków.
8	8	<p>1) upewnienie się o możliwości jazdy:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym, b) ocena sytuacji wokół pojazdu, c) płynne ruszenie – łagodne puszczenie sprzęgła, zwiększenie obrotów silnika; <p>2) 2 – krotny przejazd pasem ruchu, na którym jest ustawiona przeszkoda.</p> <p>Sposób wykonania zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prędkość najazdu mierzona w wyznaczonym miejscu nie może być mniejsza niż 50 km/h, – przeszkodę omija się raz z prawej raz z lewej strony tak aby zaprezentować umiejętność wykonania przeciwskreću w prawo i w lewo, – niepodpieranie się nogami, – nienajeżdżanie na linie wyznaczające zadania egzaminacyjne, – niepotrącanie pachołków.

Wzór pieczętki egzaminatora

Wzór legitymacji egzaminatora

Rozmiar: 74mm x 105 mm x 2 mm.

Barwa tła: czarna - strony (4,1), biała - strony (2, 3).

Barwa napisów: biała - strona (1), czarna - strony (2, 3).

Strony: 4, 1, 2, 3.

Datę ważności legitymacji oraz zdjęcia potwierdza się pieczętą okrągłą o średnicy 15 mm, która zawiera:

- a) nazwę miejscowości stanowiącej siedzibę ośrodka egzaminowania - umieszczoną przy jej obwodzie zewnętrznym i ograniczoną obwodem wewnętrznym,
- b) pierwsze litery wyrazów określających nazwę jednostki - umieszczone poziomo wewnątrz obszaru ograniczonego obwodem wewnętrznym.

 - miejsce przeznaczone na pieczętą

W poz. 2 dla osoby, która nie posiada numeru PESEL wpisuje się datę urodzenia.

strony 4, 1

	<p style="text-align: center;">Legitymacja egzaminatora</p>
--	--

<div style="border: 1px solid black; width: 150px; height: 150px; margin: 0 auto; text-align: center; padding: 10px;"> zdjęcie posiadacza (3,5 cm x 4,5 cm) </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> ..... (pieczęć podłużna wystawcy) </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> Legitymacja Nr..... </div> <div style="margin-top: 10px;"> 1. Pan(i) ..... <small>(nazwisko i imię)</small> </div> <div style="margin-top: 10px;"> 2. Nr PESEL <table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse; text-align: center; width: 100px; height: 20px;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> </tr> </table> </div> <div style="margin-top: 10px;"> 3. .... <small>(kod pocztowy - miejscowość)</small> </div> <div style="margin-top: 10px;"> ..... <small>(ulica - nr budynku - nr lokalu)</small> </div> <div style="margin-top: 10px;"> 4. Posiada uprawnienia nr ..... do egzaminowania: a) kandydatów na kierowców w zakresie prawa jazdy kat. .... b) kandydatów na motorcystych^{*)}. </div> <div style="margin-top: 10px;"> ..... <small>(miejscowość) (data)</small> </div> <div style="margin-top: 10px;"> ..... <small>(podpis i pieczęć dyrektora)</small> </div> <div style="margin-top: 10px;"> O wyjaśnienia: ..... <small>*)niepotrzebne skreślić.</small> </div>													<div style="text-align: center; margin-top: 100px;"> Nr druku ..... </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> ..... (podpis posiadacza legitymacji) </div> <div style="text-align: center; margin-top: 5px;"> DATA WAŻNOŚCI </div> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 25%; height: 50px;">..... r. mp.</td> <td style="width: 25%; height: 50px;">..... r. mp.</td> <td style="width: 25%; height: 50px;">..... r. mp.</td> <td style="width: 25%; height: 50px;">..... r. mp.</td> </tr> <tr> <td style="width: 25%; height: 50px;">..... r. mp.</td> <td style="width: 25%; height: 50px;">..... r. mp.</td> <td style="width: 25%; height: 50px;">..... r. mp.</td> <td style="width: 25%; height: 50px;">..... r. mp.</td> </tr> </table>	..... r. mp.	..... r. mp.	..... r. mp.	..... r. mp.	..... r. mp.	..... r. mp.	..... r. mp.	..... r. mp.
..... r. mp.	..... r. mp.	..... r. mp.	..... r. mp.																		
..... r. mp.	..... r. mp.	..... r. mp.	..... r. mp.																		

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach stanowi wypełnienie upoważnienia dla ministra właściwego do spraw transportu określonego w art. 66 ust. 1 pkt 1 – 5, 7 i 8 ustawy z dnia 5 stycznia 2011r. o kierujących pojazdami (Dz. U. Nr 30, poz. 151, z późn. zm.). Postanowiono wyłączyć do osobnego rozporządzenia przepisy dotyczące opłat za egzaminy, opłaty za wpis do ewidencji egzaminatorów oraz stawek wynagrodzeń dla egzaminatorów oraz komisji weryfikacyjnej. Dotychczas przepisy określające te opłaty znajdowały się w odrębnym akcie prawnym co ułatwiało proces uzgadniania wysokości tych opłat i skracало procedowanie nad projektem, ponieważ rozporządzenie dotyczyło wyłącznie wysokości opłat bez konieczności omawiania szczegółowych rozwiązań dotyczących procesu egzaminowania.

Ustawa o kierujących pojazdami została uchwalona przez Sejm RP w dniu 5 stycznia 2011 r. Jednym z głównych celów realizowanych przez tę ustawę jest dostosowanie prawa polskiego do wymogów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/126/WE w sprawie praw jazdy oraz do działań podejmowanych na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego. Ustawa o kierujących pojazdami na nowo reguluje zasady uzyskiwania uprawnień do kierowania pojazdami w tym zasady szkolenia i egzaminowania kandydatów na kierowców, nadzoru nad ośrodkami egzaminowania i szkolenia kierowców, instruktorami, egzaminatorami oraz samymi kierowcami. Przepisy niniejszego rozporządzenia realizują w szczególności wymagania wynikające z załącznika nr 2 do przedmiotowej dyrektywy wprowadzającego minimalne wymagania co do egzaminów na prawo jazdy.

Przepisy rozporządzenia określają szczegółowe wymagania w stosunku do jednostek przeprowadzających egzaminy państwowe dotyczące wyposażenia, warunków lokalowych oraz placu manewrowego, zasady uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów prowadzących egzaminy w wojewódzkich ośrodkach ruchu drogowego, sposób i tryb przeprowadzania egzaminów na państwowych na prawo jazdy, sposób postępowania z dokumentacją osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami.

Nowe przepisy w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów dotyczących egzaminowania kandydatów na kierowców, nie zawierają zasadniczych zmian systemu zdawania egzaminu na prawo jazdy. Do przepisów wprowadzono rozwiązania pozwalające na realizację prawa Unii Europejskiej poprzez przepisy dyrektywy nr 2006/126/WE w tym w szczególności:

- 1) zasady przeprowadzania egzaminu na nowe kategorie prawa jazdy AM, A1, A2 i A – w tym nowe zadania egzaminacyjne wymagane prawem Unii Europejskiej;
- 2) nowe zasady corocznego szkolenia dla egzaminatorów – szkolenie nie tylko teoretyczne ale także praktyczne;
- 3) korektę zadań egzaminacyjnych dla poszczególnych kategorii prawa jazdy.

W projekcie określono także nowe zasady przeprowadzania części teoretycznej egzaminu państwowego na prawo jazdy, które są zgodne z założeniami art. 51 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011r. o kierujących pojazdami. W ramach tych przepisów przewidziano następujące rozwiązania odnoszące się do części teoretycznej egzaminu na prawo jazdy:

- 1) test dla każdej kategorii prawa jazdy będzie składał się z:
  - a) części podstawowej, dotyczącej wiedzy ogólnej – 20 pytań generowanych w czasie rzeczywistym zawierających filmy sytuacyjne lub zdjęcia. Odpowiedzi na pytanie należy udzielić w ciągu 10 sekund. Wyboru dokonuje się pomiędzy odpowiedzią „TAK” lub „NIE”.

b) części specjalistycznej, dotyczącej wiedzy szczegółowej w zakresie poszczególnych kategorii prawa jazdy – 12 pytań generowanych w czasie rzeczywistym, zawierających zdjęcia lub bez ilustracji. Odpowiedzi na pytanie należy udzielić w ciągu 30 sekund. Wyboru dokonuje się spośród 3 podanych odpowiedzi z czego tylko jedna jest nieprawidłowa;

2) każde pytanie będzie miało przypisane 1, 2 lub 3 pkt wagowe w zależności od wpływu pytania na bezpieczeństwo ruchu drogowego. Pozytywny wynik uzyska osoba, która zdobędzie 68 punktów z 74 możliwych do zdobycia;

3) zakres pytań egzaminacyjnych będzie oparty na zakresach tematycznych obecnie obowiązującej bazy pytań egzaminacyjnych. Poszczególne zakresy tematyczne zostaną uzupełnione o wiedzę wynikającą z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2006/126/WE w sprawie praw jazdy;

4) czas trwania części teoretycznej egzaminu państwowego na prawo jazdy będzie wynosił, jak dotychczas - 25 minut.

Takie rozwiązanie pozwoli na właściwe sprawdzenie wiedzy przyszłych kierowców, a jednocześnie powinno być przyjazne i zrozumiałe.

Dodatkowo należy wskazać, że zrezygnowano w przepisach rozporządzenia z możliwości przeprowadzenia części teoretycznej egzaminu na prawo jazdy w formie pisemnej lub w formie ustnej, oraz przy udziale tłumacza przysięgłego. Dotychczasowa praktyka wskazywała, że przesłanki do przeprowadzenia egzaminu w sposób pisemny lub ustny były w większości przypadków wykorzystywane jako droga do obejścia przepisów. Także udział tłumacza przysięgłego (w szczególności w odniesieniu do osób narodowości wietnamskiej), ze względu na nieznamość języka przez egzaminatorów, dawał możliwość rozwiązywania testów nie przez osoby egzaminowane, ale przez odpowiednio przygotowanych tłumaczy. Obecnie obowiązujący oraz przygotowywany system przeprowadzania części teoretycznej egzaminu na prawo jazdy stwarza możliwość odbycia egzaminu w języku polskim, angielskim oraz niemieckim. W ocenie resortu jest to wystarczające do zapewnienia komfortu osobom egzaminowanym.

W przepisach projektu wprowadzono także zmianę związaną z nowym obiegiem dokumentów związanym ze szkoleniem, egzaminowaniem i uzyskiwaniem uprawnień przez kierujących pojazdami.

Dotychczas osoby zainteresowane uzyskaniem uprawnienia do kierowania pojazdami od razu udawały się do ośrodka szkolenia kierowców gdzie zapisywały się na szkolenie. Takie rozwiązanie powodowało, że często jako kandydaci na kierowców do ośrodków szkolenia kierowców trafiały osoby, które nie spełniały warunków do rozpoczęcia szkolenia oraz do uzyskania prawa jazdy, ponieważ np. miały zakaz kierowania pojazdami mechanicznymi. W takim przypadku ośrodek szkolenia kierowców polegał wyłącznie na oświadczeniu osoby szkolonej, którego nie był w stanie potwierdzić. To powodowało, że do ruchu drogowego jako kierujący pojazdami do nauki jazdy trafiały osoby, które nie były do tego uprawnione. Zapropionowane w przedstawionych przepisach rozwiązanie likwiduje ten problem.

Osoba, która podejmie decyzję o rozpoczęciu szkolenia docelowo będzie mogła złożyć wniosek o wydanie prawa jazdy drogą elektroniczną załączając do niego niezbędne dokumenty. Starosta na podstawie takiego wniosku będzie, po dokonaniu weryfikacji dokumentów będzie generował w systemie teleinformatycznym profil kandydata na kierowcę. W przypadku niespełnienia wymagań ustawowych do rozpoczęcia szkolenia albo niespełnienia wymagań ustawowych do wydania uprawnień dla osób niepodlegających procesowi szkolenia, profil nie zostanie wygenerowany. Na szkolenie będzie można się zgłosić do dowolnie wybranego ośrodka szkolenia kierowców. Ośrodek szkolenia kierowców, przed rozpoczęciem szkolenia, będzie pobierał wygenerowany wcześniej profil kandydata na kierowcę za pomocą systemu teleinformatycznego, a po zakończeniu szkolenia aktualizował go o dane potwierdzające

ukończenie odpowiedniego szkolenia. Tak zaktualizowany profil kandydata na kierowcę umożliwi przeprowadzenie egzaminu na prawo jazdy. Osoby, dla których wygenerowano profil będą mogły zapisać się na egzamin przez internet. Po zdanym egzaminie ośrodek egzaminowania zaktualizuje za pomocą systemu teleinformatycznego profil kandydata na kierowcę o dane dotyczące uzyskania pozytywnego wyniku egzaminu państwowego. Na podstawie zaktualizowanego w systemie teleinformatycznym profilu kandydata na kierowcę starosta wyda decyzję o nadaniu uprawnień do kierowania pojazdami, a następnie zamówi prawo jazdy u producenta tych dokumentów. Prawo jazdy, podobnie jak dzisiaj, będzie mogło być przekazane osobie wnioskującej o nie drogą pocztową.

Biorąc pod uwagę powyższe, należy wskazać, że jeżeli osoba ubiegająca się o prawo jazdy w pełni wykorzysta dostępną ścieżkę aplikowania o prawo jazdy to w efekcie nie będzie musiała w ogóle pojawić się u starosty. Przy wykorzystaniu ścieżki elektronicznej rola tego organu ograniczy się w większości przypadków do sprawdzenia poprawności wypełnienia dokumentów przesłanych przez kandydata na kierowcę. Dzisiaj wszystkie dane o osobie ubiegającej się o wydanie prawa jazdy starosta musi wprowadzić osobiście do systemu teleinformatycznego ręcznie po doręczeniu dokumentów z ośrodka egzaminowania. Oczywiście nie można zapominać o osobach, które nie korzystają z Internetu. W takim przypadku osoba będzie mogła zgłosić się do starosty bezpośrednio, a na podstawie wypełnionego wniosku i złożonych dokumentów starosta będzie generował profil kandydata na kierowcę.

Zaproponowana procedura pozwoli także na ograniczenie procederu nielegalnej sprzedaży zaświadczeń o ukończonym szkoleniu. Konkretna data, niezależna od ośrodka szkolenia kierowców, wskazująca od kiedy kandydat na kierowcę mógł rozpocząć szkolenie nie da możliwości „rozpisania” szkolenia wstecz. Osoby, które obecnie przychodzą do ośrodków szkolenia kierowców i w tym samym dniu, za odpowiednią opłatą, otrzymują zaświadczenie o ukończeniu szkolenia będą zmuszone odczekać co najmniej okres kilku tygodni niezbędnych do powstania odpowiednich zapisów w dokumentacji szkolenia. Tak długi okres oczekiwania powinien zniechęcić osoby, którym się „spiesz”.
Oczywiście może powstać konieczność zatrudnienia dodatkowej kadry przez organy właściwe w sprawach wydawania praw jazdy. Będzie to jednak dotyczyło wyłącznie dużych aglomeracji i to także nie wszystkich. Możliwość elektronicznego składania wniosków i związany z tym brak konieczności wpisywania wszystkich danych do systemu teleinformatycznego oraz brak konieczności wpisywania danych wszystkich osób już po egzaminie zlikwiduje część zadań organów w tych sprawach.

Należy wskazać, że w przepisach rozporządzenia nałożono na ośrodki egzaminowania obowiązek dostosowania posiadanych systemów teleinformatycznych do zadań jakie będą musiały realizować przy pomocy tych systemów. Określono, że systemy te będą musiały spełniać co najmniej wymagania niezbędne do przeprowadzenia egzaminu zgodnie z przepisami ustawy (część teoretyczna egzaminu w formie testów w czasie rzeczywistym, wykluczenie możliwości przeprowadzenia egzaminu niezgodnie z zasadami ograniczenia konfliktu interesów, konieczność integracji systemu z systemem teleinformatycznym odpowiedzialnym za wydawanie uprawnień do kierowania pojazdami). Wskazanie minimalnych wymagań nie ogranicza możliwości ośrodków egzaminowania do określenia dodatkowych funkcjonalności stosowanych systemów teleinformatycznych.

Wprowadzenie przygotowanych przepisów rozporządzenia pozwoli na realizację ciężącego na Polsce obowiązku wdrożenia w odpowiednim czasie przepisów dyrektywy 2006/126/WE. W związku z tym wprowadzono także szereg nowych zadań egzaminacyjnych w zakresie prawa jazdy kategorii AM, A1, A2 i A. W dotychczasowych przepisach egzamin praktyczny zawierał dwa elementy. Zadania realizowane na placu manewrowym oraz zadania realizowane w ruchu drogowym. W zakres zadań realizowanych na placu manewrowym wchodziły jedynie zadania realizowane na bardzo małych prędkościach, które pozwalały wyłącznie na sprawdzenie bardzo

podstawowych umiejętności osoby egzaminowanej. Przepisy dyrektywy wskazały, że w ramach tej części egzaminu należy uwzględnić także zadania realizowane przy wyższych prędkościach tzw. zadania dynamiczne. Dlatego też nowe zasady przeprowadzania egzaminu dla tych kategorii prawa jazdy obejmują zadanie „ominięcia przeszkody”, które jest realizowane przy prędkości 50 km/h, a także odpowiednio przygotowane zadanie „slalom szybki” realizowane przy prędkości minimalnej 30 km/h. Zadania te pozwolą sprawdzić dynamiczne umiejętności kandydata na kierowcę przed wyjechaniem do ruchu drogowego. Podobny cel ma także rezygnacja z obowiązku wyznaczania trasy egzaminacyjnej dla egzaminu w zakresie prawa jazdy kategorii A. Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że wyznaczonej trasy egzaminacyjnej kandydaci na kierowców uczyli się na pamięć co uniemożliwiało praktyczne sprawdzenie ich umiejętności samodzielnego poruszania się w ruchu drogowym.

Pozostawiono w projektowanych przepisach przepisy dotyczące sposobu przeprowadzania egzaminu dla kandydatów na egzaminatorów przez komisję weryfikacyjną. Dotychczasowe przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 27 października 2005 r. w sprawie szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez kierujących pojazdami, instruktorów i egzaminatorów (Dz. U. Nr 217, poz. 1834, z późn. zm.) w tym zakresie nie powodowały trudności interpretacyjnych, ani nie było problemów technicznych z ich realizacją.

W przepisach rozporządzenia określono także wymagania dla placu manewrowego ośrodka egzaminowania. Wskazano, że plac manewrowy ośrodka musi być zlokalizowany możliwie blisko ośrodka. Nie wskazano odległości ponieważ dopuszcza się wystąpienie przypadków wykorzystania odpowiedniego placu w nieznacznej odległości od ośrodka.

W załączniku nr 1 w tabeli nr 1 określono zachowania osoby egzaminowanej zagrażające bezpośrednio życiu i zdrowiu uczestników ruchu drogowego skutkujące przerwaniem egzaminu państwowego na prawo jazdy. Wskazano tam zachowania, które będą przyczyną natychmiastowego zakończenia egzaminu z wynikiem negatywnym. Zachowania te wybrano w oparciu o tabelę wykroczeń i przypisanych im punktów karnych stosowanych przez Policję, wybierając te, którym przypisano największą liczbę punktów karnych, a więc stanowiących największe zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego. Warto wskazać, że każde ze wskazanych zachowań, np. wyprzedzanie na przejściu dla pieszych, może być przyczyną bardzo poważnego w skutkach wypadku drogowego.

W rozporządzeniu wskazano także osoby, które mogą podczas egzaminu być w pojeździe egzaminacyjnym. Oprócz egzaminatora oraz osoby egzaminowanej, mogą to być osoby upoważnione przez dyrektora ośrodka egzaminowania, osoby sprawujące nadzór nad przeprowadzeniem egzaminów państwowych, kandydaci na egzaminatorów razem z wykładowcą. Oczywiście warunkiem udziału tych osób w egzaminie jest odpowiednia liczba miejsc w pojeździe, oraz możliwość właściwego przeprowadzenia egzaminu. Przepis został przeniesiony z dotychczas obowiązujących przepisów, ponieważ nigdy nie było problemów z jego realizacją, czy skarg na brak możliwości właściwego przeprowadzenia egzaminu ze względu na nadmierną liczbę osób w pojeździe.

Przepisy rozporządzenia nie określają maksymalnego czasu przeprowadzenia egzaminu państwowego. Określono jedynie czas minimalny dla poszczególnych kategorii prawa jazdy. Rozwiązanie takie, jest stosowane w dotychczasowych przepisach, a jego celem jest umożliwienie wykonania wszystkich wymaganych prawem zadań egzaminacyjnych. Dotychczasowe stosowanie przedmiotowego przepisu wskazuje, że wystąpiła znikoma liczba przypadków, w których egzaminatorzy nadmiernie przedłużali czas trwania egzaminu. W każdym przypadku egzamin taki podlegał ścisłej kontroli (nagranie) i w wielu przypadkach został unieważniony a w stosunku do egzaminatora zostały wyciągnięte odpowiednie konsekwencje służbowe. Nie istnieje możliwość określenia górnej granicy czasu trwania egzaminu, ponieważ sytuacja drogowa i osobiste predyspozycje osób egzaminowanych nie pozwalają na określenie tego czasu z właściwym marginesem błędu.

Przepisy dotyczące egzaminu weryfikacyjnego dla egzaminatorów określają, że egzamin ten może być przeprowadzany dla grup nie mniejszych niż 20 i nie większych niż 40 osób. Przepis ten przeniesiono z obecnie obowiązujących przepisów, a ma on na celu zapewnienie właściwych warunków dla przeprowadzenia tego egzaminu oraz jego sfinansowanie. Zastosowanie tego przepisu nie było kwestionowane i nie stanowiło podstawy skargi oraz nie stanowi blokady w dostępie do zawodu egzaminatora.

Zakres wiedzy sprawdzanej podczas egzaminu teoretycznego na prawo jazdy został określony w przepisach ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami. Szczegółowe wskazanie sprawdzanej wiedzy będzie wyszczególnione w pytaniach egzaminacyjnych przygotowanych na egzamin państwowy.

Termin wejścia w życie rozporządzenia jest ściśle związany z terminami określonymi w art. 139 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami. Rozporządzenie powinno wejść w życie z dniem 19 stycznia 2013 r. tj. z dniem wejścia w życie przepisów ww. ustawy.

Nie przewiduje się wprowadzenia okresu przejściowego, polegającego na możliwości zdawania egzaminów na dotychczasowych zasadach, dla osób, które ukończą szkolenie przed dniem wejścia w życie ustawy, ponieważ w zakresie zagadnień teoretycznych wymagana dotychczas i po wejściu w życie ustawy wiedza jest taka sama, a jedynie w przypadku zadań praktycznych dla prawa jazdy kategorii A1 i A, nastąpi zmiana polegająca na dodaniu nowych zadań egzaminacyjnych. Nie powoduje to jednak konieczności wprowadzenia okresu przejściowego, ponieważ nie ma przeciwwskazań aby ośrodki szkolenia rozpoczęły i prowadziły szkolenia pokazujące sposób wykonania nowych zadań. Należy wskazać, że dotychczas ośrodki szkolenia kierowców prowadzące szkolenia w zakresie prawa jazdy kategorii A1 i A, na właściwym poziomie merytorycznym mają w swoim programie szkolenia także przekazanie wiedzy w zakresie umiejętności wykonania przedmiotowych manewrów.

Przepisy rozporządzenia stanowią wdrożenie do prawa polskiego przepisów Unii Europejskiej. Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego - Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Organizacje o charakterze lobbingsowym nie zgłosiły zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia.

Projekt aktu normatywnego nie wymaga notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Projekt aktu normatywnego nie wymaga zaopiniowania, dokonania konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi instytucjami i organami Unii Europejskiej lub Europejskim Bankiem Centralnym.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny:

- osoby ubiegające się o wydanie uprawnień do kierowania pojazdami,
- osoby posiadające uprawnienia do kierowania pojazdami,
- organy samorządowe wydające uprawnienia do kierowania pojazdami,
- egzaminatorzy,
- urzędy marszałkowskie.

2. Konsultacje społeczne:

Rozporządzenie zostało przekazane w ramach konsultacji społecznych następującym podmiotom:

- Polska Federacja Stowarzyszeń Szkół Kierowców,
- Krajowe Stowarzyszenie Dyrektorów Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego,
- Krajowe Stowarzyszenie Egzaminatorów Kandydatów na Kierowców i Kierowców,
- Ogólnopolski Związek Pracowników Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego,
- Ogólnopolski Związek Pracodawców Transportu Samochodowego,
- N.S.Z.Z. Kierowców i Pracowników Zaplecza Technicznego Motoryzacji,
- Polski Związek Motorowy,
- Liga Obrony Kraju,
- Polskim Związek Automobilowy,
- Instytut Transportu Samochodowego,
- Polska Izba Gospodarcza Ośrodków Szkolenia Kierowców,
- Ogólnopolska Izba Gospodarcza Ośrodków Szkolenia Kierowców,
- Stowarzyszenie „Kierowca.pl”.

Uwagi przesłały następujące organizacje:

1. Ogólnopolski Związek Pracowników Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego:

Uwzględniono wszystkie uzasadnione merytorycznie uwagi. Nie uwzględniono uwagi dotyczącej uszczegółowienia wymagań dla WORD w zakresie szczegółowego wskazania warunków jakim powinno odpowiadać pomieszczenie dla egzaminatorów. Zgodnie z posiadanymi informacjami, wszystkie WORD dysponują pomieszczeniami dla egzaminatorów oraz odpowiednimi warunkami do wypełniania dokumentacji egzaminacyjnej. Nie uwzględniono także uwagi dotyczącej dopisania w § 17 rozporządzenia wymagania odnoszącego się do konieczności sprawdzenia czy pojazd dostarczony przez osobę egzaminowaną spełnia warunki dopuszczenia go do przeprowadzenia egzaminu. W ocenie resortu jest to wymaganie podstawowe wynikające z odrębnych przepisów i powtarzanie takiego przepisu byłoby niezgodne z zasadami techniki legislacyjnej. Nie uwzględniono także uwag dotyczących uzupełnienia przepisów dotyczących sposobu wykonywania zadań egzaminacyjnych. W ocenie resortu zbytne uszczegółowienie tych wymagań spowoduje problemy interpretacyjne podczas wykonywania zadań egzaminacyjnych.

2. Polski Związek Motorowy:

Nie uwzględniono uwag ponieważ uwaga dotycząca sposobu prowadzenia i ocenienia egzaminu zawierała jedynie krytykę obecnie obowiązującego systemu bez wskazania rozwiązań które mogłyby być zastosowane w przepisach. Nie wskazano także jaki powinien być czas niezbędny do rozwiązania zadań testowych wskazując jedynie, że jest on za krótki.

3. Krajowe Stowarzyszenie Egzaminatorów Kandydatów na Kierowców i Kierowców

Uwzględniono wszystkie uzasadnione merytorycznie uwagi. Nie uwzględniono uwagi dotyczącej rezygnacji z zastosowania w liście osób egzaminowanych fakultatywnego rozwiązania polegającego na umożliwieniu egzaminatorom uzyskania potwierdzenia obecności na egzaminie poprzez zebranie podpisów osób egzaminowanych. W ocenie resortu rozwiązanie to jest rozwiązaniem fakultatywnym, a nie obowiązkowym dlatego też nie ma konieczności jego likwidacji. Egzaminatorzy nie muszą korzystać z tego rozwiązania. Nie uwzględniono także uwagi dotyczącej doprecyzowania stwierdzenia odnoszącego się do przerwania egzaminu w przypadku wystąpienia kolizji drogowej w trakcie egzaminu. Obecnie obowiązujący przepis wyraźnie wskazuje, że to osoba egzaminowana musi doprowadzić do kolizji. Proponowany zapis był wyłącznie powtórzeniem już istniejącego przepisu. Nie zasadne było także w ocenie resortu wydłużanie minimalnego czasu, w którym można zakończyć egzamin. 25 minut jest czasem wynikającym z przepisów prawa Unii Europejskiej. Zgodnie z dotychczasowymi przepisami egzaminator w przypadku braku możliwości wykonania wszystkich zadań egzaminacyjnych może prowadzić egzamin dłużej niż minimalne 25 minut. Nie uwzględniono także uwagi odnoszącej się do wprowadzenia punktowej oceny egzaminu na prawo jazdy. Zaproponowane rozwiązanie jest bardzo skomplikowane i mogłoby doprowadzić do bardzo poważnych problemów interpretacyjnych.

4. Liga Obrony Kraju. Uwzględniono wszystkie zgłoszone uwagi.

5. Polska Federacja Stowarzyszeń Szkół Kierowców

Uwzględniono wszystkie uzasadnione merytorycznie uwagi. Nie uwzględniono uwagi dotyczącej konieczności likwidacji zadania „Ominięcie przeszkody” ze względu na niebezpieczeństwo i koszty z jakimi wiąże się jego wykonanie ponieważ zadanie to jest bezpośrednią implementacją przepisów prawa Unii Europejskiej. Wprowadzenie tego zadania jest także niezbędne ze względu na konieczność podniesienia umiejętności osób które uzyskują uprawnienia do kierowania motocyklami.

6. Ogólnopolska Izba Gospodarcza Ośrodków Szkolenia Kierowców i Stowarzyszenie „Kierowca.pl” zgłosiły wspólne uwagi.

Uwzględniono wszystkie uzasadnione merytorycznie uwagi. Nie uwzględniono uwagi dotyczącej skreślenia szczególnych przesłanek wskazujących na konieczność przerwania egzaminu przez egzaminatora. Jednakże uwzględniono konieczność doprecyzowania słownictwa użytego w przepisach rozporządzenia tak aby było ono tożsame z przepisami ustawy o kierujących pojazdami.

7. Krajowe Stowarzyszenie Dyrektorów Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego,

Uwzględniono wszystkie uzasadnione merytorycznie uwagi. Nie uwzględniono uwagi dotyczącej umożliwienia kontynuowania egzaminu na prawo jazdy w przypadku kiedy awarii uległy urządzenia nagrywające ten egzamin. Propozycja miała na celu możliwość naprawy urządzenia, albo zmiany samochodu na samochód egzaminacyjny ze sprawnym urządzeniem i kontynuowanie egzaminu. Rozwiązanie to nie mogło zostać uwzględnione ponieważ mogłoby stać się niebezpiecznym obejściem systemu rejestracji egzaminu naprawo jazdy prowadzącym do powstawania kolejnych patologii.

Pozostałe organizacje nie zgłosiły uwag do przedmiotowego projektu rozporządzenia. Projekt uzyskał pozytywną opinię Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Proponowana regulacja spowoduje konieczność dodatkowego wyposażenia wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego, w szczególności w sprzęt związany z przeprowadzeniem egzaminów w zakresie prawa jazdy kategorii AM, A1, A2, A oraz w zakresie przeprowadzania części teoretycznej egzaminu na prawo jazdy. Przygotowanie nowych stanowisk egzaminacyjnych, przeszkolenie kadr egzaminatorskich oraz, wprowadzenie nowego systemu przeprowadzania części teoretycznej egzaminu na prawo jazdy szacunkowo (w zależności od wielkości WORD) powinno wynieść nie więcej niż 20000 zł na WORD. Zadanie to zostanie zrealizowane ze środków własnych WORD pochodzących z opłat egzaminacyjnych, które stanowią w całości dochód WORD oraz z bieżącej działalności gospodarczej WORD. Zgodnie z przepisami ustawy – Prawo o ruchu drogowym dochody z działalności gospodarczej WORD mają zapewnić możliwość przeprowadzania egzaminów na prawo jazdy.

Dodatkowo należy wskazać, że zaproponowany elektroniczny obieg dokumentów związany z uzyskiwaniem uprawnień przez kierujących pojazdami przyczyni się do zmniejszenia obciążenia administracyjnego w Wojewódzkich Ośrodkach Ruchu Drogowego. Dotychczas dane związane z osobami egzaminowanymi były wprowadzane ręcznie przez pracowników WORD w momencie zapisu na egzamin, a osoba egzaminowana w celu dokonania zapisu musiała stawić się osobiście w siedzibie WORD. Nowy system spowoduje, że wszystkie dane niezbędne do dokonania zapisu na egzamin WORD pobierze z profilu kandydata na kierowcę umieszczonego w systemie teleinformatycznym. Dodatkowo należy wskazać, że docelowo osoba egzaminowana będzie mogła zapisać się na egzamin drogą elektroniczną, co w znaczącym stopniu odciąży Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego.

Należy wskazać, że modernizacja obecnego systemu teleinformatycznego stosowanego przez Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego będzie wymagała poniesienia kosztów przez te podmioty. Koszty te są trudne do oszacowania, jednakże jako ich źródło finansowania należy wskazać przede wszystkim opłaty z przeprowadzania egzaminów państwowych na prawo jazdy.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Proponowana regulacja nie wpływa na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Proponowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Proponowana regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację i rozwój regionów.